

TREMTIN.
NIMO ŽI
The Ohio War Museum
Commissioner of State
Columbus, Ohio

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 2, Ohio
Subscription per Year in Advance
In the United States..... \$3.00
In Foreign Countries..... \$4.00

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

(32-ri metai :: 32nd year)

No. 42

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO October-Spalį 17, 1947

LANKĖSI OTTO TOLIS.
Hanau mieste, Rugsėjo 2-o
privačiais reikalais lankėsi žy-
mus New York Times kores-
pondentas Otto Tolishus (To-
lišius), kuris aplankė Lietuvių
komitetą. Besikalbėdamas jis
pareiškė kad US spauda labai
domisi tremtinių problema ir
gina jų reikalus. Sakė, spau-
da palaiko tremtinių į Ameri-
ką išleidimą, nors kai kuriuo-
se sluoksniuose jaučiamas ne-
palankus nusistatymas tremti-
nių atžvilgiu. Didesnė visuo-
menės dalis domisi DP reika-
lais ir tikimasi kad Strattono
bilijus praeis, sakė Tolishus.

Otto Tolishus yra Lietuvos,
kilęs iš Klaipėdos krašto, Skir-
vytėlės kaimo. Į Ameriką iš-
vyko 1906 metais. Spaudoje
karjerą pradėjo Cleveland, O.
Po I Karo buvo pakviestas N.
Y. Times korespondentu Euro-
pon ir Berlyne išbuvo apie 10
metų.

II Karui prasidėjus, O. To-
lišius buvo Japonijoje. Prasi-
dėjus Amerikos karui su Ja-
ponija jis buvo suimtas ir nu-
teistas sunkių darbų kalėjimu.
Po išlaisvinimo jis grįžo į
Ameriką ir plačiai važinėjo po
visą šalį su paskaitomis, taip-
gi buvo paskirtas N. Y. Times
įžanginių straipsnių redaktori-
um. Tokiu būdu, Otto Toli-
šius tapo labai stambi figūra
Amerikos spaudoje.

Dabar jis lankėsi Anglijoje,
aplankė Britų zoną ir Berlyną,
ir parinkęs sau reikiamą me-
džiagą Europoje grįš į USA.

MIRSTA TREMTINIAI

LTE Vyriausio Komiteto In-
formacijos biuletenis su Rug-
sėjo mėnesiu pradėjo skelbti
mirusius tremtinius Lietuvius
Vokietijoje. Mirusių sąrašas pa-
duota 17 vardų, kurių mirtys
siekia atgal į 1945 metus, nuo
tada kai tremtiniai pradėjo
vakarų Europoje atsirasti.

"IM AUSLAND"

Ivairių Sovietų Rusijos pa-
vergtų tautų pabėgę žurnalis-
tai suorganizavo Vokiečių kal-
ba laikraštį "Im Ausland". Jis
eina Augsburg, du kart per
mėnesį. Jame ginami DP in-
teresai, pavaizduojamas įvai-
rių tautų kultūrinis, ekonomi-
nis, sportinis gyvenimas.

"Im Ausland" nemaža rašo-
ma apie Lietuvos kultūrą: lite-
ratūrą, dainas, muzikos gyve-
nimą, etc. Šis laikraštis yra
puikus informacinis leidinys.

RUSIJOS, paprastą rubų ei-
lutę vyrai perkant reikia mo-
kėti 150 dolarių, juodojo rin-
koj. Valdžios krautuvėse kai-
nos nustatytos \$40, bet jose
gali gauti tik komisarai ir ku-
rie turi korteles, bet ne visada
tose krautuvėse gali gauti sau
"siutą", nes jų vis trūksta.

SOVIETAİ ir Britanija par-
duoda Amerikai savo turimą
auksą, gavimui sau reikmenų
iš šios šalies.

Pietų Afrika sutiko pasko-
lint Amerikai auksą \$320,000-
000 vertės, užstatui už Brita-
niją.

ALIEJAUS įveikimas tę-
siasi be paliovos. Štai Penn-
sylvanijos aliejaus sąjungos
pirmininkas pranešė kad šy-
met bus išgręžta 35,000 naujų
aliejaus šaltinių. Jų įveikimo-
mas ir tyrinėjimas tęsiamas be
pertraukos.

Byrnes Ragina U. S. Ruoštis Išmušti Rusus iš Vokietijos

Charles Luckman, prezidentas
Lever Bros. Co., Cambridge,
Mass. Prez. Trumano paskir-
tas vadovauti šalyje maisto
taunvymą, ragelėjimui badau-
jantiems kitų šalių žmonėms.

ATSISAKO IŠDUOTI TREMTINIUS

Lake Success, N. Y., United
Nations konferencijoje,
sovietų blokas pareika-
lavo vėl kad būtų išduoti
arba gražinti atgal į jų tė-
vynės tremtiniai, kuriems
veik visiems sovietai turi
primetę kriminalistų įtari-
mus, ir kaip kriminalistus
reikalauja išduoti.

Amerikos ir Britų dele-
gacijos tai atmetė, pareik-
šdamos kad jos ir toliau
teiks prieglaudą savo oku-
pacinėse zonos žmonėms
prieš kuriuos jokių krimi-
nališkų įrodymų nėra.

U. S. ir Anglų atstovai
paneigė Rusų ir jų pakali-
gų kalinimus buk tos dvi
valstybės savo zonos Vo-
kietijose globoja žinomus
kriminalistus.

Viena U. S. delegatas pa-
reiškė: "Jokia tikra demo-
kratija negali prisidėti ar-
ba pagelbėti prie išnaikini-
mo politinės opozicijos tero-
rui ir žiaurumais valsty-
binės policijos", kaip tai
praktikuoja sovietai.

Višinskis, sovietų gerk-
lė U. N. posėdyje, vėl blio-
vė savo kaltinimus Ameri-
kai karo kurstyme.

Dulles, U. S. delegatas,
ir Australijos delegatas pa-
reiškė kad tie jo rekvaimai
pasidarė nuobodus visiems
dalyviams, ir kad į juos iš
Amerikos pusės nebus at-
sakoma.

Konferencijoje yra pri-
tarimas Marshallo planui
ir bolševikų atakai to plano
tik pridūda jam daugiau
svarbos.

ČILE, Pietų Amerikoje,
nutraukė ryšius su sovie-
tais, už Maskvos atstovų
ten vykdomus kurstymus
streikuoti.

PREZ. TRUMAN buvo
sušaukęs savo aukštuosius
valdininkus išklausti su-
gryžusių ambasadorių ir
Rusijos ir Anglijos, apie
šių dienų Europos reika-
lus ir dalykų stovį.

SAKO, REIKIA DAUGIAU IR GERES- NIŲ ATOMINIŲ BOMBŲ

U. S. TURI BAIGTI SENĄ PROTESTŲ POLILIKĄ

Spalį 15 d. buvęs Vals-
tybės Sekretorius Byrnes
is Washingtono padarė pa-
raginimą Amerikai užkirs-
ti visus Rusijos pasalin-
gus žygdarbius pagrasini-
mu padaryti paskirą taiką
su Vokietija, Austrija ir
Japonija.

Jis taipgi paragino U. S.
pasiruošti — jei bus reika-
linga — išmušti Raudoną-
ją armiją iš Vokietijos je-
ga.

Netekęs kantrybės po ar-
ti dviejų metų tarimusi su
sovietais, Byrnes pareiškė
kad Amerika gamintys ge-
resnių ir daugiau atominių
bombų kaip atsakymą so-
vietų nesutikimui priimti
U. S. atominės energijos
kontrolės planą.

Byrnes pasiūlo 10 punk-
tų veiklos planą įvykymui
taikos, kuris prasidėtų su
tuoj panaikinimu bevėrtės
Keturių Didžiųjų užsienių
ministrų tarybos, kurią p.
Byrnes įkurė.

Tas 10 punktų planas tu-
rėtų baigtis trečiu pasauli-
niu karu prieš sovietus jei-
gu Rusai atsisakys rimtai
atstatyti pasaulyje taiką,
nurodo Byrnes.

Byrnes tiki kad Rusija
turs būti išvyta iš Vokie-
tijos pavartojant jėgą.

Jis permato kad vienati-
nis budas sulaukyti sovie-
tus nuo siekimo savo užsi-
brėžto pasaulio pavergimo
galės būti tik U. S. ir kitų
valstybių parodymas kad
juos panaudos jėgą, nežiu-
rint United Nations veto,
sovietų suvaldymui.

Byrnes sako, Amerikos
vyriausybė turi baigti savo
nieko nereikšiančią protes-
tavimo politiką, nes sovie-
tai su tuo nesiskaito.

Sovietai nenori karo del
daugelio priežasčių, tikri-
na Byrnes, taigi griežtai
prieš juos pasistatius jie
butų priversti liautis savo
grobisavimų.

Byrnes šiomis dienomis
pradėjo rašyti spaudoje sa-
vo atsiminimus iš jo kelio-
nės su Prez. Rooseveltu į
Jaltą, konferencijai su Sta-
linu ir Churchilliu. Jis at-
skleidžia dalykus gana at-
virai ir plačiai.

Višinskis laiko Lenkijos,
Čekijos ir Jugoslavijos de-
legatus kaip šunelius ant
šniurų pasirišęs. Jis apkal-
tino juos rėmimo kapitali-
stinio plano, ir iškoliojo
juos tokiais žodžiais kokių
spaudoje negalima talpinti.

CIO NUTARĖ REMTI MARSHALL'O PLANĄ

Boston, Mass., CIO kon-
vencijoje, Spalį 15 d. pri-
imta rezoliucijos užgiran-
čios Marshallo planą gel-
bėjimui Europos. Dalyviai
permatė kad viskas kam
Amerikiečiai gyvena žlugs
jeigu Europai bus leista
sukulti komunistų verži-
mosi bangose.

Konvencijoje atvyko ir
kalbą pasakė pats Vals-
tybės Sekretorius Marshall,
ir CIO delegatai vienba-
liai jo planą užgyrė. Rei-
škia, ten nedalyvavo jokie
sovietų pataikunai arba jei
jū ir buvo tai nedaug ir jie
tylėjo.

CIO vadas Murray pa-
sakė kad ši organizacija
remia Amerikos dabartinę
užsienio politiką be jokių
priekaištų, ir kad rėmimo
Europos eis dar toliau ne-
gu Marshallo planas.

Pats Murray pasakė de-
legatams kad jam jau da-
siždė skaityti Amerikai ap-
kaltinimus karo kurstyme,
jis to niekame nemato.

Walter P. Reuther, au-
tomobilių darbininkų uni-
jos pirmininkas, pabrėžė
reikalingumą gelbėti žmo-
niją, ir kad mums tėra vie-
nas pasirinkimas — tarp
diktatūros ir laisvės. Jis
pakėlė mintį kad darbinin-
kų atstovams būtų duoda-
ma vieta Washingtono prie
reikalų sprendimo stalo,
kaip tai buvo karo metu.

Tie kurie vadino Roose-
veltą karo kurstytoju 1940
metais, tie patys tuo kalbi-
na dabar Trumaną, įrodi-
nėjo Reuther.

George Baldanzi, teksti-
lės darbininkų unijos pi-
rmininkas, privedė kad Ru-
sai smerkia Amerikos val-
džios narius ir kad prezi-
dentą pavadino net "Hitleriu";
jis suriko: "Truman
negali būti Hitleriu, nes jei
jis būtų Hitleriu, Rusai
tuoj rastų budus su juo pa-
daryti sutartis!" Tas pa-
sakymas išsisklaidė trukšmin-
gą plojimą.

CIO pirmininkas Murray
atmetė ADF konvencijos
įvykstančios San Francis-
co, siūlymą abiem tom or-
ganizacijom išvien darbuo-
tis 1948 metais politiškuo-
se rinkimuose.

Gelžkelių unijos reika-
sudarytų bendrai metuose
\$700,000 daugiau.

Aigipte, nuo choleros mi-
rė 125 asmenys Spalį 14,
bėgyje 24 valandų. Šimtai
kitų serga.

Hanau, Vokietijoje, tremtinių
kudikių pora, kurie parodoma
vasarai apręgti iš Amerikos
Raudonojo Kryžiaus gautų at-
liekamų maišų. Tų maišų atliko
tik daug kad užtektų pasiuti
po mārškinukus kiekvienam
mažameiui visose 411 DP sto-
vyklose.

PALESTINOS PADA- LINIMAS UŽGIRTA

United Nations konfe-
rencijoje iš principo Ame-
rikos atstovai užgyrė Pa-
lestinų padalinimą tarp
Arabų ir Žydų. Taipgi už-
girta įleidimas šiuo laiko-
tarpui apie 150,000 Žydų į
Palestiną.

Britai sutiko valdyti tą
kraštą iki United Nations
sutiks priimti ant savęs
Palestinos globojimą.

Žydai ir Arabai tuo tar-
gu ginkluojasi vieni prieš
kitus. Galima tikėtis to kas
išitiko Indijoje kuomet ji
tapo padalinta ir pavesta
tiems Indams valdytis. Jie
vienai kitus skerdžia.

69 IŠGELBĖJO. Atlan-
tike audroje nukrito į van-
denį pasažierinis lėktuvas
su 69 pasažieriais. Tie lėk-
tuvai pritaikyti kad gali
ant vandens laikytis. Per
radio buvo prisiūta paga-
lba, ir nors audrai siau-
čiant, visi lėktuvo žmonės
pavyko perkelti į gelbėji-
mo laivą ir nei vienas ne-
žuvo. Jie atvežami į Bos-
toną, 1,600 mylių nuo ne-
laimės vietos.

PARYŽIUJE, komu-
nistams sukėlus susisieki-
mo darbininkų streiką val-
džia sumobilizavo 1,400 ka-
riškų trokų iš visos šalies
ir iš Vokietijos zonos pa-
gelbėti žmonių vežiojimui.

NAUJA AUDRA peršla-
vė dalį Floridos ir nuėjo į
Savannah, Georgia valsti-
joje. Vėl pridaryta mili-
joniniai nuostoliai, žuvo ar
dingo keliolika žmonių.

SOVIETAİ, keldami di-
džiausį riksmą prieš Ame-
riką del Europos, nutrau-
kia visų dėmesį nuo Azijos,
kur Maskva vykdo savo ar-
dymo darbą kai nuo ten
nukreiptos akys į Europą.

Laikraštinė popiera vėl
bus pabranginta, kaip pra-
neša Kanados popieros iš-
dirbystės.

STATE DEPT. IMASI GRIEŽTO APSISAU- GOJIMO

State Departmentas Wa-
shingtone viešai pasiskelbė
kad jis nelaisvas nuo špie-
gų ir kenksmingų gaivalų,
ir paskelbė jog imasi grie-
žtų priemonių apsisaugoti.

Valstybės sekretorius iš-
vyras iš tarnybos bent ku-
rį tarnautoją kurio ištiki-
mybė bus abejotina.

Departamento tarnautojai
bus tiriami ar priklauso
komunistams, naciams ir
ar neužsiima skelbimu ša-
liai kenksmingų idejų.

Bus pašalinami ir tokie
kurie bus susekti draugau-
ją ir palaiką ryšius su ne-
ištikimais šaliai žmonėmis
arba svetimų šalių nariais.

Amerikos biznio įmonės
pasiryžusios praleisti ketu-
ris bilijonus dolarių bėgyje
sekančių 3 mėnesių naujų
pastatų įrengimui ir pra-
plėtimui, taigi padargų pa-
naujinimams.

Automobilių išdirbi m a s
U. S. ir Kanadoje pereitą
mėnesį padaugėjo: Rugsė-
jo mėnesį išdirbta 167,608
automobilai, o Rugpjūčio
mėnesį — 143,828. Šymet
didžiausias mėnuo automo-
bilių išdirbime buvo Bala-
dis, per tą mėnesį buvo iš-
dirbta 175,262 automobiliai.

Del plieno stokos, Briggs
Mfg. Co. automobilių viršų
išdirbystė paleido iš darbo
6,000 savo darbininkų.

Komunistai pradėjo vaju
Amerikos kolegijų studentų
tarpe, kaip tik studentai
pradėjo rinktis į mokyklas.
Apie tai praneša U. S. Ge-
neralinis prokuroras Tom
C. Clark.

Kong. atstovas Cox, lan-
kydamasis Europoje, Esse-
ne pamatęs tokį didelį vai-
kų skurdą, kad iš gailėsčio
atsidavė jiems savo palta,
antkaklį, ir viską ką turė-
jo savo valizose.

Degtinės Gaminimas Sulaikomas 60 Dienų

Valdžia gavo sutikimą veik
iš visų šalyje veikiančių degti-
nės vartyklų nutraukti degti-
nės gaminimą 60 dienų laiko-
tarpui, pradedant Spalį 25,
taupymui grūdų badaujančiai
Europai maitinti.

Kadangi degtinės prigamin-
ta yra pakankamai tulam lai-
kui tai jos šalyje nepitruks,
o grūdų sutaupymas šiuo lai-
ku bus kaip tik naudingas ne-
tikėto laikotarpio pareikalavi-
mams užpildyti.

PREZ. Truman'o taktininkai
jo maisto taupymo vajuje pa-
siryžo eiti pirmyn tuo užsibrė-
žimu, nežiurint federalio ra-
porto kad šio rudens kornų
derlius žymiai pagerėjo.

Spalį 10 d. paskelbta kad
kornų derlius sudarys 2,458,-
647,000 bušelių, arba 54,761,-
000 bušelių daugiau negu bu-
vo numatyta Rugsėjo 1 d.

Džiaugsmas del kornų tiki-
mo derliaus padidėjimo suma-
žėjo kai pasirodė kad senų iš-
likusių kornų yra 291,000,000
bušelių, vietoje 350,000,000 ne-
senai apskaičiuotų.

Per pastarus 4 mėnesius
senų kornų sunaudota 429,-
000,000 bušelių.

Kviečių derlius šymet pasie-
kė rekordinį kiekį 1,406,761,-
000 bušelių, 250 milijonų bu-
šelių daugiau negu pernai.

Sumažėjimas kornų derliaus
ir Europoje vietomis visai su-
nykimas kviečių ir kitų grūdų
derliaus šią vasarą pastmėjo
Ameriką rupintis maisto tau-
pymu, kad būtų galima pagel-
bėti Europos badaujančiams.

EUROPAI reikalinga, sulyg
Marshallo plano, nemažai pie-
no, todėl plieno sunaudojimas
šioje šalyje irgi bus reikalin-
ga suvaržyti.

Kiek to plieno Europai rei-
kės duoti ir iš kur jis bus gau-
tas tą išspręs Washingtonas.

Paryžiaus konferencija, ku-
rioje dalyvavo 16 šalių atsto-
vai aptarimui Marshallo plano,
savo raporte pareiškė kad Eu-
ropai reikalinga bus \$1,300,-
000,000 vertės plieno iš Vaka-
rų Pasaulio.

Dabartiniu laiku Amerikos
plieno industrija eksportuoja į
užsienį apie 10 nuosimtį savo
pagaminamo plieno. Bet dabar
plieno vis dar žymiai trūksta
ir čia pat.

MEDŽIO produktai ir staty-
bai reikalingas medis pabrang-
inta daugiau negu kuri kita
statybai reikalinga medžiaga,
paskelbia Senatorius McCarthy
(iš Wisconsin). Jis praneša
kad Senatas paskyrė komisiją
patyrinti kas būtų galima da-
ryti medžio kainų nupigūnimo
atžvilgiu.

INDIJA gaus 35 milijonus
bušelių kviečių iš Australijos
po šios žiemos derliaus (pas
juos Australijoje dabar prasi-
deda vasara).

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

K. Škirpos Paaikškinimas

Buvusio Lietuvos Ministro Berlyne, Paireiskimas
dėl Šmeizto Tilpusio Amerikos Spaudoje

"Sarysje su tilpusis S. M. Birželio 19 d. dienraštyje Chicago Daily News klaidinančia informacija paleidžiantis mano asmenį, kurį Liepos 29 d. ten pat viešai atitaisiau, Vilnis griežė piktos akcijos prieš mano buvusią veiklą karo metu ir prirašė savo Birželio 20, 21, 27 ir Liepos 31 d. numeruose nebutų dalykų, kurie aptersia ne tik mano asmens vardą, bet ir paleičia Lietuvos ir Lietuvių tautos garbę, nes tada veikiau ne kaip privatus asmuo, bet kaip Lietuvos Pasintins, gin-damas Lietuvos teisę į valstybinę nepriklausomybę.

Kadangi vienu iš pagrindinių kiekvieno patrioto uždavinį yra gynimas savo tautos ir savo krašto garbės, tai skaitau savo pareigą pateikti per spaudą sekančių duomenių atitaisyti Vilnės paskleistų šiaurės Amerikos Lietuvių tarpe neteisingų žinių ir piktų užspuolimų:

1. Priekaištą buk esu bendradarbiavęs su Vokiečių Gestapo grietai atmetu kaip piktą insinuciją. Niekad su sakytą buvusio Vokiečių institucija nesu bendradarbiavęs. Priešingai, visą laiką buvau jos žūliai persekiojamas: iki 1941 m. Birželio 23 d. mūsų tautos sukilimo — už tai kad gyniau Lietuvos teisę į nepriklausomybę ir davinėu slapty nurodymų mūsų veikėjams Sovietų okupuotoje Lietuvoje tą nepriklausomybę paskelbti prieš III-jo Reicho valią; gi po sakytą sukilimo — už reikalavimus, kad Reicho vyriausybė skaitytųsi su Lietuvos atstato faktų ir už pasipriešinimą prieš nacių piktas užmačias į mūsų kraštą. Man ne tik nebuvo leista nuvykti į Lietuvą perimti ministerio pirmininko pareigas, kurioms buvau pašauktas sukilusios mūsų tautos, bet net buvau Birželio 25 d. izoliuotas naminiu areštu, o Spalio 8 d. priverstas pasitraukti iš Berlyno toli į Pietų Vokietiją ir ten išbūti ištisus 10 mėnesių.

2. Prie jokios "5-sios kolonos" sudarymo Pabaltijo kraštuose, taigi ir Lietuvoje, ne tik nebuvau prisidėjęs, bet man nei nežinoma kad tokią koloną naciams būtų pavykę ten sudaryti. Lietuvoje tatau buvo jiems visai neįmanomas dalykas, nes mūsų krašte nuo 1941 m. pradžios nebebuvo nei vieno Vokiečio. Hitleris juos visus, kaip žinoma, buvo pasiėmęs į III-ji Reichą pagal šio pastarojo susitarimą su Sov. Rusija apie taip vadinamą tautinių mažumų repatriaciją. Kai dėl Lietuvių pagrindžio organizacijos, kuri buvo susidariusi ir veikė laike pirmosios Sovietų okupacijos Lietuvoje, tai jos palyginimas "5-jai kolonai" būtų gryniausias šmeiztas. Šios organizacijos sudarymą išaukė bolševikų teroras mūsų krašte, ji veikė ne pagal nacių bet pagal savo Lietuviškos vadovybės nurodymus ir siekė tikslą, visai priešingo III-jo Reicho politikai, kaip tatau vaizdžiai parodo 1941 m. Birželio 23 d. mūsų tautos sukilimas ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, kurį naciai iš naujo sužlugdė.

3. Kalbamas sukilimas įvyko ne Demokratiškųjų Sąjungininkų užfrontėje, kaip Vilnis bando tvirtinti, ir ne prieš šiuos pastaruosius, bet užnugarį jė Rusų raudonosios armijos ir tik vien prieš Sov. Rusiją, kaip Lietuvos nepriklausomybės paglemžėją ir 1940 m. agresorių prieš mūsų kraštą. Kada sukilimas jau buvo įvykęs, Lietuva vėl buvo pavergta šį kartą iš nacių pusės, kaip buv. Maskvos-Berlyno ašies antrojo galo. Iš esmės, Lietuvių sukilimas pilnai atitiko Dem. Sąjungininkų paskelbtam tautų laisvės principui ir jo jiems tik į naudą, nes prisidėjo prie Maskvos-Berlyno pakto susprogdinimo. To siekė Sąjungininkų diplomacija visomis priemonėmis, tik neįstengė, kol Hitleris jam tame nepagalbėjo; užpuldams Sov. Rusiją. Lietuvių sukilimo paruošimo vadovybė ir Lietuvių pagrindžio organizacija Lietuvoje per visą savo veikimo lai-

kotarpį 1940-41 metais nėra padariusi nei vieno akto, ar ką paplatinusi slapta, ką būtų galima paskaityti nedraugiingu veiksmu Dem. Sąjungininkams, kurie yra pažadėję grąžinti mažosioms tautoms, taigi ir mūsų kraštui, valstybinę nepriklausomybę.

4. Jokių Škirpos burelių prie Vokiečių kariuomenės dalinių žygiavusių į Lietuvą prieš Rusų raudonąją armiją nebuvo priduta, nes jokių Lietuviškų kovos padalinių Vokietijoje prieš Rusų-Vokiečių karą nebuvo suorganizuota; naciai to jokiui Lietuvui neleido padaryti, žinodami kad Lietuviai siekia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, kas naciams buvo neįpriimtinas.

Kai dėl Lietuviškų kovos padalinių, kurie pasireiškė pociuje Lietuvoje laike sukilimo ir kurie nušlavė Sovietiškąją santvarką mūsų krašte, tai galu dabar konkrečiai atskleisti, jog tatau buvo ne kažkokie bureliai, bet stipri Lietuvių patriotų pagrindžio organizacija, kuri vadinosi Lietuvių Aktyvistų Frontas. Jis buvo apjungęs visus ryžtingesnius mūsų tautos elementus, seniau priklausiusius prie įvairių politinių partijų, ir turėjo apie 25,000 narių. Paskelbus sukilimą, šis Lietuvos laisvės kovotojų branduolys umai išaugo į stiprią sukilėlių armiją, maždaug iš 130,000 vyrų. Griežė ginklo visi, kas tik pajėgė į valdyti ir parodė drąsos, dažnai net plikomis rankomis, jį nuplėsti nuo Rusų raudonarmiečio ar enkavedisto pečių, nes visa Lietuvių tauta buvo vieningai pasiryžusi greičiau nusikratyti Sovietiškojo jungo ir atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, kol naciai dar nebuvo suspėję užplusti mūsų kraštą. Tai buvo efektingas ir niekad nebeatšaukiamas ir niekieno nebe-paneigiamas Lietuvių tautos heroiskas atsakymas į Maskvos me-la apie neva laisvą Lietuvos įsijungimą į Sov. Rusijos sąstatą, 1940 m., padiktuotą Rusų raud. armijos durtuvų prieš tikrąją Lietuvių tautos valią.

Jokių Lietuvių parašutinin-kų, apie kuriuos kalba Vilnis iš Vokiečių lėktuvų nebuvo nusodinta; tebuvo ta prasme Lietuvoje tik plačiai paskleista gandų iš Lietuvių sukilėlių pusės kad tuo budu paskatinus Sovietiškuosius okupantus mesti ginklus ir greičiau išsinešdinti iš mūsų krašto.

(Pabaiga kitame num.)

PRANEŠIMAI APIE SIUNTINIŲ IŠVO. GIMĄ

Iš Lietuvių tremtinių Amerikos ir Britų zonose Vokietijoje gaunama daugiau ir daugiau laiškų su pranešimais kad jiems siųsti maisto ir drapanų pakietai tapo išplėsti, išimta nekurie dalykai, arba siųsti pakietai visai nepasiekė adresatų, buvo kelyje pavogti.

Tuo reikalu LVS pirmininkas P. J. Žiuris šiomis dienomis pasiuntė pranešimą ir parodymus Amerikos Pašto viršininkui (Postmaster General) Washington, D. C., ir nuorašai to laiško taip pat pasiųsta Britų ir USA militariniams viršininkams Vokietijoje.

Laiškas pastebi kad tokis siuntinių vogimas ir išplėsimas privalo būti susektas ir nusi-kaltėliai tinkamai nubaudžia-mi.

NEW YORKE SURINKTA APIE \$10,000 BALF'ui

Didžiojo New Yorko BALF'o rinkliavos metu, per tris dienas — Spalio 2, 3 ir 4 — aukų surinkta, kaip komitetas pastebi, arti \$10,000.

Budinga Lietuvių tremtinių stovyklos batusiųvų dirbtuvė ir batusiuviai, kurie moka sutaisyti blogesnius Amerikos Lietuvių suaukutos batus. Daugiausia reikalingi vyriški batai ir drabužiai. Savo aukas siųskit: BALF, 105 Grand st. Brooklyn 11, N. Y.

RUGSĖJO 8 MINĖJIMAS BELGIJOJE

Viti Gyvena Viltimi kad Lietuva vėl bus Laisva

Aštunta Rugsėjo brangi diena visiems Lietuviams: tai Lietuvių tautos šventė. Kaip kas išmano taip iškilmingiau šią šventę mini. Briuselio ir apytatui buvo ne kažkokie bureliai, bet stipri Lietuvių patriotų pagrindžio organizacija, kuri vadinosi Lietuvių Aktyvistų Frontas. Jis buvo apjungęs visus ryžtingesnius mūsų tautos elementus, seniau priklausiusius prie įvairių politinių partijų, ir turėjo apie 25,000 narių. Paskelbus sukilimą, šis Lietuvos laisvės kovotojų branduolys umai išaugo į stiprią sukilėlių armiją, maždaug iš 130,000 vyrų. Griežė ginklo visi, kas tik pajėgė į valdyti ir parodė drąsos, dažnai net plikomis rankomis, jį nuplėsti nuo Rusų raudonarmiečio ar enkavedisto pečių, nes visa Lietuvių tauta buvo vieningai pasiryžusi greičiau nusikratyti Sovietiškojo jungo ir atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, kol naciai dar nebuvo suspėję užplusti mūsų kraštą. Tai buvo efektingas ir niekad nebeatšaukiamas ir niekieno nebe-paneigiamas Lietuvių tautos heroiskas atsakymas į Maskvos me-la apie neva laisvą Lietuvos įsijungimą į Sov. Rusijos sąstatą, 1940 m., padiktuotą Rusų raud. armijos durtuvų prieš tikrąją Lietuvių tautos valią.

Jokių Lietuvių parašutinin-kų, apie kuriuos kalba Vilnis iš Vokiečių lėktuvų nebuvo nusodinta; tebuvo ta prasme Lietuvoje tik plačiai paskleista gandų iš Lietuvių sukilėlių pusės kad tuo budu paskatinus Sovietiškuosius okupantus mesti ginklus ir greičiau išsinešdinti iš mūsų krašto.

Nedidelėje, namų koplyčioje iškilmingos pamaldos. Šv. Mišias laikė ir pamokslą pasakė Kun. J. Danauskas, BALF'o įgaliotinis Belgijai. Iš jaunų ir senų krutinių plaukė giesmės į Aukščiausiąjį, jos tartum beldėsi į dangaus vartus, prašydamos vėl atidaryti duris į brangią, numylėtą, dabar kenčiančią tėvynę. Stebinančiais žodžiais ir su įsijautimu kalbėjo pamokslininkas apie Dievo gerumą. Kaip tos dienos Evangelijoje Kristus prikėlė iš numirusių vargšes našlės sunų, taip tas pats Viešpaties prikels ir Lietuvą, jei Lietuviai to iš-tvermingai prašys. Tokiais ir panašiais žodžiais ne vienam iš klausytojų išspaudė skausmo ašaras.

Po šv. Mišių ir maldos už tėvynę suskamba Tautos Himnas prieš Aukščiausiojo Altorį. Rodos, niekados jis taip didingai ir su meile dar nebuvo giedotas.

TREČIĄ valandą po pietų — iškilmingas posėdis. Salė kad ir kukli, bet gana dienos nuotakai pasipuošus. Prieš visų akis baltas Vytis, jį ir stalą puošia Lietuviams brangios trispalvės.

Minėjimą atidarė Briuselio Lietuvių kultūrinio komiteto pirmininkas, stud. J. Mališka, vienos minutės tylą pagerbti žuvusiems už Lietuvos laisvę, mirštantiesiems ištrėmimo ir vi-siems nežinę kenčiantiems.

Garbės prezidentman pakvietęs Kun. J. Danauską, panelę Dr. O. Mironaitę ir svečių atstovą p. J. Zaleckį, trumpais bet širdingais žodžiais pirmininkas nušvietė Rugsėjo 8-os reikšmę ir svarbą ypač šiais laikais, kada Lietuva smaugiama raudonojo siaubo.

Po įžangos žodžio studentas Juozas Leliunas skaitė paskaitą. Jis moksliskai, įdomiai ir pilnai atsakė į savo pasirinktą temą: "Ar Lietuva bus laisva?" Reikia mesti visas iliuzijas iš galvos kad Rusai geru noru pasitrauks iš Lietuvos. Tokį vėžį kaip komunizmas tik operacijos budu galima pašalinti: išvada prelegentui aiški. Tik karas gali išgelbėti Lietuvą. Bet kada jis bus, liko taip pat neaišku kalbėtojui, kaip ir daugeliui iš didžiųjų politikų. Kal-

priesaika parems, sudrebės po-kojų žvyras, užtvary nebus ka-riams...."

Duetas, dar eilėraštis, choro dainos klausytojus sujungia vienon širdin, visų veiduose tik laukimo šypsni: kada mes švęsime laisvės šventę savojoj tėvynėj.

PO meninės dalies kalbėjo angliakasių atstovas p. Zaleckis. Visų angliakasių vardu skundėsi sunkiu juodu darbu, prašė laisvųjų bent dvasinės paramos. Bet jis nenusimin-damas pareiškė kad pasibaigus sutarčiai, iki vieno išlys iš po-žemių ir dirbs sau, savo šeimoms, brangiajai tėvynėj, kad vėliau sugrįžtų jon, visi būtų kaip vienas jos atstatymo dar-be.

Paskutinį žodį tarė BALF'o įgaliotinis Belgijai. Jis dar kartą prisiminė pavergtą tėvynę, išvežtuosius, žuvusiuosius. Ta pačia proga jis padarė pranešimą spaudos reikalu Belgi-joje. Čia gyvena virš tukstančio Lietuvių, bet neturį gero tarpusavio ryšio, neturi žinių. Tam nugalėti—Lietuviškas lai-kraštis. Turėjo jau anksčiau laikraštis pasirodyti, bet dėl fi-nansinių sunkumų nepasirodė. Dabar Kun. J. Danauskas vis-ką pasiėmė ant savo pečių, kaip ir paprastai visas Lietuvių bė-das Belgijoje, ir kitiems talki-ninkaujant išleis laikraštį Bel-gijos Lietuviams. Spaudos rei-ka-lu taip pat kalbėjo ankstes-nis laikraščio iniciatorius, p. Burba.

Pirmininkui perskaičius šven-tės progą sveikinimo telegramas, padėkojus atvykusiems ir visiems prisidėjusiems prie šventės surengimo, minėjimas baigtas tautos himnu.

Aštunta Rugsėjo tikrai bran-

gi diena Lietuviams. Bet ji vis dar liudėsio pilna, nes tė-vynė Lietuva raudonojo siaubo draskoma, jos žmonės marina-mi. Bet visų Lietuvių esan-čių visame pasaulyje troškimas yra išvysti ją greit laisvą ir nepriklausomą. Visi sutiko su poeto žodžiais:

"Iš amžių gludumų atėjusi,
Išbridusi vargus,
Išskentusi visas skriaudas...
Vėl prisikels, atgimus, —
I naujus rytmčius įžengs,
Graži, laiminga ir laisva
Tėvėlių žemė—Lietuva!"
Leonas Norkus-Norkevičius.
Briuselis, 1947 m. Rugsėjo 7 d.

Palikit Judge Frank D. Celebrezze

TO THE
MUNICIPAL COURT
OF CLEVELAND

Judge Celebrezze yra plačiai atsižymėjęs valdiškose tarnybose. Jis buvo Assistant County Prosecutor per 12 metų, Director of Public Properties, Director of Public Safety 4 metus, ir buvo paskirtas nariu Allied Military Government tarnybon Majoro laipsniu.

PALIKIT TOLIAU

JUDGE FRANK D. CELEBREZZE

RINKIMAI ANTRADIENI, LAPK.-NOV. 4, 1947

"Ji pagerėjo...
Aš džiagiuisi
kad paskambinau!"

Užtikrinantis žodis prašalina rupestį ir praskaidrina jums visą dieną... ir tas taip lengva per Long Distance. Tik pakelkit ragutį ir parukit dial ir į minutą ar dvi jūs ir tenai, kalbat su tolimu draugu taip laisvai lyg kad jūs būtumet tame pačiame kambaryje.

Tėmykit viduje viršelio jūsų telefono direktoriaus kokios yra tipiškos Long Distance kainos

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

MARGUTIS

Skaitykite "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS
6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KOMUNISTINĖ DOROVĖ

NESENAI komunistų Vilnis įsidėjo iš Lietuvos gautą laišką, kuriame praneša tulas J. Rainys kad "1946 m. Spalio 23 d. užmušė nežinomi žmogžudžiai" jo tėvą, Juozą Rainį, ir "užmušdami sakė kad užmuša už tai kam jis tarnauja prie Tarybų Valdžios, nes jis buvo apylinkės Vykdomojo Komiteto pirmininku". Prie to laiško Vilnis prirašė kad jis "parodo kaip budeliškai elgiasi smetonininkų grupelės žmonės".

Mes tikime kad Rainys buvo nužudytas už jo tarnavimą komunistams ir kad jį nužudė Lietuvos laisvės partizanai, apie kuriuos pati Vilnis daug sykių pasijaukiančiai kalbėjo. Vilnis tuos partizanus vadina "fasistiniai žmogžudžiai".

Mes nesame šalininkai tokios žmogžudiškos kovos politikoje ir nemanome kad politiniai priešai turi būti išnaikinti, juos visus iškariant, suvarant į kalėjimus, ištreimiant į Sibirą, išskerdžiant taip kaip buvo padaryta Rainių miškelyje, Pravieniškių stovykloje ar prie Červenės. ... 1940 metais sovietų budelių. Mes nesidžiaugiam kad Lietuvos žemėje šiandien brolis brolį žudo. Bet kas kaltas kad tokia neapykantą įsigalėjo?

Kas kaltas kad ne tik Lietuvoje bet ir visoje Sovietų Rusijoje ir visuose jos užimtuose kraštuose žudynės, persekiojimai, kankinimai ir plėšimai pasidarė kasdieniniai reiškiniai? Kas pirmutiniai pritaikė tuos naujuosius budus politikoje? Kas gi tik jais ir gyvena, iš jų savo galią ir semia? Ar ne komunistinis režimas? Ar ne Stalino tarnai?

Komunistai nuo pat pirmos jų Rusijoje įsiviešpatavimo dienos pritaikė žudymą kaip geriausią priemonę. Kuriam gi krašte tiek milijonų žmonių buvo išžudyta jei ne bolševikinėje Rusijoje? Kuris gi kitas kraštas pasaulyje turi tiek kalėjimų, tiek koncentracijos stovyklų, tiek politinių kųjų ir tiek žmogžudiškų mirties sprendimų kaip Sovietų Sąjunga?

Komunistai pasėjo tą baisią žmonių žudymo sėklą. Jie išmokė ir kitus gintis nuo mirties ne kitaip kaip tik mirtimi. Ir ko gi tebetis ir piktintis tuo ką pats atsidėjęs praplatinai, išgarbinai ir tebeplaikiai? Kai komunistai išžudo masėmis savo politinius priešus, Vilnis tati randa gera. Gi kai Lietuvos partizanai, gindamiesi nuo mirties, sulikviduoja savo priešą, toks teisėtas apsigynimas musu komunistams atrodo "fasistinė žmogžudystė". Tokia jau komunistų moralė: kai aš tavo karvę vedu — tai gerai; bet kai tu mano vedi — jau blogai.

MUS vėl pasiekė žinios kad Lietuvoje kartojasi pirmutinės okupacijos žiaurumai. Paskutinių laikų komunistiniai viespačiai sotina savo kraujo troškulius vėl nekaltų Lietuvos žmonių didesniais persekiojimais ir tremimais. Ateina žinios kad komunistinė policija dabar ypatingai nukreipė savo akis į dvasiškiją, įsiekančią visokių apkaltnimų prieš kunigus.

Šiais metais komunistai išžudė Lietuvoje 25 kunigus ir per 40 ištremė sunkiems darbams, paskirdami iki 8 metų kalėjimo. Visi nužudytieji bei ištremtieji kunigai buvo kaltinami rėmimu partizanų, jų organizavimu ir neprisidėjimu prie "socialistinės Lietuvos kurybos".

Praneša kad Prof. Kun. Kemėšis, Prelatas Labukas, Prel. Pukys, kunigai Stankunas (iš Kauno), Tamaševičius (iš Kauno), Grigaitis, Miedažis, Dagilis, Vaišnora, Gaizutis, Rauda, Kan. Janulaitis — visi šie ištremti į priverčiamuosius darbus.

Lengva tat suprasti ką reiškia Vilniaus Vyskupo Reinio paskelbti Vilnyje pasisakymai kad kunigai Lietuvoje nepersekijami. Tokia jau sena komunistų taktika kad kai ruošiasi ką sunaikinti jie pasirupina išanksto "surasti" kas tuos jų piktus darbus užgirtų arba užmaskuotų.

Su kunigų naikinimu eina kartu ir religinio darbo sunkinimas. Bažnyčios apkraunamos didžiausiais mokesčiais, o kunigai turi mokėti aukščiausius asmeninių pajamų mokesčius. Pav., Kauno katedrai uždėta 46,000 rublių metams, Panevėžio katedra turi sumokėti 40,000 rublių. Nepriklausomoje Lietuvoje bažnyčios jokių mokesčių nemokėjo.

Visoje bolševikų spaudoje pilna kuopikėsių užsipuolimų prieš religiją, prieš kunigus ir bažnyčią. Štai viename Tiesos numeryje (47 m.) rašoma: "Socializmo šalies darbo žmonės susikuria naują moralę, pagrindiniai skirtinga nuo religinės moralės. Jų moralės pagrindas yra kova dėl komunizmo. Dorovė yra tai, kas tarnauja išnaudotoja visuomenei sugriauti ir kas vienija visus darbo žmones aplink proletariatą. Neapykanta prispaudėjams ir paverėjams — štai tie darbo žmonių moralės savumai."

Na, su šitokia morale galima "ramia sąžine" žudyti visus kurie nepriklauso prie komunistų partijos, kurie negarbina "dieviško Stalino" ir nepripažįsta marksizmo evangelijos.

SOVIETAi pasiryžę laikyti nuo suirimo savo santikius su United Nations, nes tas uždarytų jiems duris Amerikoje švaistytis, ir savo propagandai išnaudoti šią organizaciją. Jie varosi iki paskučiausio įtempimo, bet nuo nutraukimo santikių, žinovai spėja, nedasileis.

Winston Churchill tačiau daro spėjimą kad sovietai su savo pasekėjais gali iš United Nations išsitraukti, tuomi sutverdami su pasaulius, ir be bolševikų, sako, ta organizacija galėtų sau nuosaikiau veikti.

Kas Laukia Lietuvių Komunistų Amerikoje!

Amerikoje yra daug Lietuvių palinkusių į komunizmą, yra daug profesionalų ir biznierių, ir yra darbininkų kurie turi susikrovę turtus Amerikoje gyvendami, turi puikius namus, puikius automobilius važinėja, bet jie tiki į komunizmą, skelbia jį, remia komunistinę judėjimą, ir laukia Stalino valdžios ir tvarkos šioje šalyje kur jie sau laimę rado.

Dabar, kai Maskva atgaivino Europoje komunistų internacionalą ir nusitraukė savo kaukę, atvirai paskelbdama kovą Amerikai, o su Maskva ir Amerikos komunistai atvirai išstoja į tą kovą, tai Amerikos valdžia, FBI, pradėjo dar labiau registruoti šioje šalyje žinomus ir nežinomus komunistus. Nežinomus suseka iš to kokią spaudą jie skaito ir iš jų narystės komunistinėse organizacijose.

Reiškia, šios šalies valdžia nesnaudžia: ji turi sąrašus ir toliau renka ir daro sąrašus visų komunistinių gaivalų, kad laiku atėjus galėtų čiupti visus už sprandų ir uždaryti kur jie bus nepavojingi, arba sukreivus juos į laivus išgabenti į sovietų rojų.

Mums negaila visų aklų fanatikų ir profesionalių komunistų, kurie yra kenksmingi ir musų tautai ir Lietuvii išeivijai, ir kartu pačiai Amerikai; negaila jų biznierių ir profesionalų kurie yra tikri komunistai ir už savo išdavikišką darbą prieš šią šalį verti bausmės. Tik gaila tu daugybės suklaidintų Lietuvių kurie įtikėjo komunistams agentams ir patys budami gerame stovyje, pasiturinti, gražiai gyvenanti

darbininkai, remia komunizmą nežinodami kad jis lemia jiems apipėsimą, ubagystę, netekimą savo namų, automobilio, banke turimų pinigų, ir net netekimą gyvasties —

Nes pas komunistus, jeigu tu turi namą, biznį, automobilį, banke pinigų, tu skaitaisi buožė, išnaudotojas, ir turi būti likviduojamas. Tik biedni, prasilakę, latrai skaitosi tikrais komunistais, ir tuos komunistų vadai užleis jų plėšimui, žudymui, bet su jų pačių pagalba: jų žioplumu komunizmą remti.

NAUJAS SOCIALDEMOKRATŲ IŠRADIMAS

Laisvoji Lietuva, tremtinių informacinis biuletenis, rašo: "Neturėdami konkretaus darbo tremtyje, socialdemokratai knaisiojasi po Nepirklausomybės laikotarpį, niekina šio laikotarpio veikėjus ir įšeko argumentų kuriais galėtų pateisinti savo nuodėmes dėl komunizmo išperėjimo Lietuvoje. "Su savo kultūra" išauginę tokius išgamas kaip K. Korsaką, Venclovą, Cvirką, jie nori suversti kaltę už komunizmo atsiradimą Lietuvoje kitiems.

"Ateities Keliu nr. 6 paskelbė tokią politinį išradimą: "Smetoninis režimas ruošė Lietuvai dirvą Stalino bolševizmui." "Šitokios tezės primena vaigių taktiką kada vagis, atsiduręs minioje, ima šaukti: laikykite vagį!"

SOVIETAi Vokietijoje išardė ir išsivežė 5,375 mylių geležinkelių bėgių. Tuos geležinkelius bolševikai pagrobė kaip karo nuostolių atlyginimą, bet jie turi ir kitą tikslą tame: suardyti susisiekimą per rytinę Vokietiją.

GRUDA Į RYTPRISIUS

Sovietų spaudos žiniomis, į Rytprisius bus prigabenta pusė milijono žmonių. Jie į Rytprisius atkeliami už bausmę, kadangi priešinęs Lietuvos prijungimui prie Sovietų Sąjungos. Kitą naujų gyventojų dalį sudarą Gudai nuo Minsko.

ŠIRDIES NAKTIS

(B. Brazdžionis)

Juoda naktis kaip juodas karstas,
Ir juodas veliumas miglos —
Net ausys toj naktij pavargsta
Beklausant spiegiandios tylos.

Visi mes močiai nakčiai lygus,
Ir aš, ir žemė, ir žvaigždė,
Ir tu, lyg paukštė, pakely užmigus,
Maža širdie.

Kada tave aušra pabudins
Iš miego didelio sunkaus?
Kas tau iš to kad žvaigždės budi —
Šaltos kaip ledas žvaigždės svetimo dangaus.

VALANDOS

(B. Brazdžionis)

Kartais valandos šviesios ir tyros,
Kaip šilkinio šaltinio malda,
Kartais gaudžios kaip ašaros byra,
Lyg nebūtų šviesiau niekada.

Kartais valandos sunkias lyg kraujas,
Kartais laša lyg sunkus lašai,
Kartais jų kad sustotų maldauji,
Kartais jų kad skubėtų prašai.

Kartais valandos bėga lyg upės,
Ir iš džiaugsmo netilpsta krantuos,
Kartais įšėkai kaip vergas suklupęs
Nors vienos, nors vienos valandos —

Nors vienos kaip pavasario saulė,
Nors vienos kaip daina mylimos,
Nors vienos kad užmirštum pasaulį,
Nors vienos, nors vienos, nors vienos...

TĖVIŠKĖS VAIZDAI

Rašo VYTAUTAS K. ŠVIEDRYS.

(Tęsinys iš pereito nr.)

LIETUVOS SVEICARIJA

Paviešėję žaliųjų ežerų krašte, mes persikelsime į Lietuvos sveicariją. Kelionę pradėsime nuo Zarasų. Tolimesnis maršrutas bus: Stelmužė, Imbradas, Antazavė, Obeliai, Rokiškis, Kamajai, Južintai, Romuva, Dusotos, Antalieptė, Baltiriskės, Degučiai, Salakas, Daugailiai, Utena, Vyžuonos, Svedasai.

(Nuo Redakcijos: šie aprašymai Lietuvos vietų buvo atlikti rašytojui dar gyvenant Nepriklausomoje Lietuvoje. Išbėgęs nuo bolševikų į Vokietiją, jis dabar tuos aprašymus patiekė Dirvos skaitytojams.)

11. ZARASAI

Atvykę į Zarasus pirmiausia aplankom muziejų, apžiurime spaudos, numizmatikos, iškasenų, liaudies dirbinių, gamtos ir pedagogikos skyrius ir čia susipažystame su įdomia miesto istorija.

Zarasus žmonės dar Ežerėnais vadino, ypač musų prieškarinė spauda. Bet nuo 1929 metų miestas oficialiai buvo pradėtas vadinti Zarasais. Ministrų Kabinete darant šį nutarimą, nulemė Prof. Bugos nuomonė. Prieš I Didįjį karą šį miestą vadino dar Novo-Aleksandrovsku, nes tokį vardą jam buvo davęs Rusijos Imperatorius Mikalojus I. 1836 metais jis vykdamas per Zarasų miestą kartu su sosto įpėdiniu Aleksandru II taip susizavėjo šia nepaprastai gražia apylinkės gamta ir pačiu miestu jog net davė įsakymą jį pavadinti sosto įpėdinio vardu. Bet vietos klebonas Lietuvių kunigaikštis Kun. Nemys, pas kurį Imperatorius buvo apsisotęs, įspėjo carą kad Aleksandrovsku yra pavadintos kitos vietos. Tada Imperatorius įsakė prie šio vardo dar pridėti "Novo". Suteikus miestui svarbesnės reikšmės, ir jį buvo perkeltas iš Vydių į apskrities centras.

Tarp Kauno ir Zarasų plantas buvo nutiestas 1836-1842 metais. Pavartę istorijos lapus mes randame kad Zarasai ir senovėje buvo labai žymūs. Didžiulėje ežero Aso (jis prisišliejęs prie miesto) saloje buvę "Kanamukų nuo pakutos" brolių vienuolynas ir murinė bažnyčia, kurioje buvo stebuklingas šv. Marijos paveikslas. Spėjama kad tas stebuklingas paveikslas galėjo būti Vytauto Didžiojo kartu su Trakuose esančių paveikslu gautas iš Bizantijos ciesaoriaus kaip dovana, nes jų abiejų panašumas yra labai didelis. Jis galėjo patekti iš Vilniaus po didžiojo gaisro, įvykusio 1530 metais, kurio metu buvo sunaikintos kelios bažnyčios. Ant paveiklo yra parašas, kuris liudija kad jis yra stebuklingai išgelbėtas iš gaisro.

Rusų valdžiai įsakius, 19-to amžiaus pradžioje Zarasų vienuolynas buvo panaikintas. Sako jog šis vienuolynas buvo ne tik senas bet ir gerai įrengtas.

Kur dabar yra šiaulių gatvė seniau buvo didelis dvaras. 1610 metais D. L. K. Zigmantas pastatydino čia bažnyčią. Dabar toje vietoje yra Šaltupės koplytėlė su stebuklinga Kristaus statula. Pasak padavimo, šioje vietoje buvusią medinę koplytėlę perkunas nutrenkęs į ežerą, kur jį ir paskendus. Į paviršių iškilus tik viena Kristaus statulėlė, kuri ir buvo iš vandens ištraukta ir pastatyta toje koplytėlėje.

Zarasų R. Katalikų bažnyčia buvo PRADĖTA statyti 1842 metas. Kadangi ji buvo pastatyta ant medinių pamatų tai 1875 metais padėjo jai akmeninius pamatus, o murines sienas sutvirtino geležimis. Stebuklingas šv. Marijos paveikslas iš vienuolyno buvo perkeltas į pirmutinę medinę bažnyčią, o iš ten į dabartinę murinę, kurios didįjį altoriuje ir dabar tebestovi.

Zarasų apylinkėje yra daug švedkapių, o Zarasačio ežero pakrantėje, prie Smalvų vieškelio, ant aukšto smėlingo kalnelio yra katalikų parapijos, Lietuvių ir Vokiečių karių kapinės. Jose ilgis ir Lietuvių veteranas, žymus visuomenės veikėjas Dr. Domininkas Bukantas. Šiose kapinėse yra palaidoti ir Nepriklausomybės kovose žuvę lietuviai kariai. Kapinių viduryje yra didelis, akmeninis paminklinis kryžius. Nikajos upės pakrantėje, netoli maluno, ant gražaus kalnelio, yra seni Rusų "edinovercų" kapai. Tai vieta yra pasakiškai graži ir dėl to vietos gyventojai ją šveicarija vadina.

Nepriklausomybės sode, prieš naująją ligoninę, yra Nepriklausomybės paminklas, perdir-

btas iš buvusio 1837 metais pastatyto paminklo, ryšium su Kauno-Zarasų plento užbaigimo darbais.

Zarasų miestą iš trijų pusių supa penki gražūs ežerai, o tarp miesto ir vasarvietės teka Nikajos upė. 1934 metais paskelbus Zarasus vasarviete, kitais metais prie pušynėlio, tarp Zarasačio ežero ir Nikajos upės, buvo išstatyta pirmutinė vasarinė svetainė "Aušra", maudyklas, prieplauka ir kiti įrengimai.

Kiekvienos vasaros pradžioje Zarasuose įvykdavo vandens sporto šventę, kurios buvo pasidariusios tradicinės. Šventės programoje dalyvaudavo iki 100 įvairiausių laivų, kurie parado metu budavo įvairiai dekoruoti, papuošti šviesomis. Paskutiniaus Nepriklausomo gyvenimo metais ši šventė buvo tiek populiari kad jos pasižiūrėti ir joje dalyvauti suplaukdavo žmonės iš visos Lietuvos.

Labai įdomios čia pat prie Zarasų esančios ežerų salos: Didžioji, Putino, Liepyno, kurioje buvo pastatytas ir paviljonas.

Zarasai buvo žinomi ir mėgiami kaip žiemos vasarvietė. Kalnuotos krašto apylinkės viliojo sportininkus ir turistus. Kasmet čia buvo ruošiami slidininkų kursai ir įvykdavo tarptautinės žiemos sporto rungtynės.

Sėlių šilvelyje, prie Baltos ežero, buvo pastatyta vasarinė, kur žiemos metu įrengdavo Zarasų žiemos sporto stotį, nes tam čia buvo patogiausios gamtinės sąlygos, oras kiek šaltesnis, pastovesnis, sniegas kiek anksčiau iškrinta ir vėliau nutirpsta negu kurioje nors kitoje Lietuvos vietoje. Be buvusių trijų nuoskandų šokinėjimui su slidinėmis, buvo pastatyta dar viena ant Skautų kalno, turinčio apie 243 metrus aukščio, iš kurio giedromis dienomis galima buvo matyti Latvijos Daugpilį ir labai gražius apylinkės vaizdus.

Vykstant iš Zarasų Daugpilio kryptimi, netoli miesto dar tebestovi senas, aptrūnijęs stulpas, kurį vietos gyventojai tašku vadina. Seniau jis žymėjo Kauno ir Kurliandijos gubernijos sieną.

Už trijų-keturių km. nuo Zarasų yra gražus Laukėsos ežeras su salomis, kurio mažesnė dalis priklauso Latviam ir nuo kurio vandeniu eina valstybių siena.

Iš Zarasų toliau keliaujame į Stelmužę.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ KOVA SU NACIAIS

Knygelė 48 pusl. Kaina 30c.

Tai įdomi 48 pusl. knygelė, išleista Vokietijoje, apsakanti kaip Lietuviai kovojo su ruda naciais 1941-1944 m. laikotarpyje. Knygelė su daug iliustracijų, ir kalba apie nacius nuo pat jų įsiveržimo į Lietuvą, Lietuvių kovą už savo žemę, prieš nacių norą priversti Lietuvius įsikinkyti jų karo mašinon; kaip naciai išžudė Lietuvoje žydus; vios slaptos Lietuvių kovos prieš nacius visų jų buvimu Lietuvoje.

Prisiųskit laišką tris dešimtukai, arba pašto ženklų už 30c, gausit šią knygelę.

Reikalaukit Dirvoje

EKSTRA! 288 DAINŲ KNYGELĖ

LEISKIT ! TĖVYNĖ

(Klišeninio didumo — 272 puslapiai)

Kaina su prisiuntimu \$1.00

Dirva gavo Europoj naujai išleistą knygą įvairių Lietuviškų liaudies dainų ir kitokių pavadintą — "LEISKIT ! TĖVYNĖ". Tai nepaprasta knygelė — tiesiog didelė knyga, 272 puslapio didumo, ir joje telpa net 288 žinomų eilėraščių. Skubėkit įsigyti sau vieną iki jų turime. Ji suteiks jums didžiausio malonumo, nes rasite daugybę savo žinomų dainų, ir daug tokių kurias turėtumėt žinoti. Išleido "Mintis", Vokietijoje.

Reikalaukit Dirvoje

MUSŲ KALENDORIUS 1947

Kaina — 50c.

224 puslapių didumo, knyga Kalendorius 1947 metų, su šventėmis, su daug įvairių skaitymų. Tokių kalendorių Lietuviai Amerikoje gaudavauja, ir štai dabar gauta jų keliolika greitai išpardavimui. Juos išleido "Musų Kelias", Vokietijoje, redagavo A. Merkels.

D I R V A

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Kur Eina Pasaulis...?

R a š o
Dr. J. Audrūnas

MASKVOS KELIAS LIETUVON

SPALIŲ 10 dieną 1939 metais Kremliuje buvo pasirašyta Lietuvos-Sovietų Sąjungos savitarpinės pagalbos sutartis. Ją pasirašė Molotovas ir Urbšys. Pasirašė po ilgų derybų... po ilgų ir sunkių aiškinimų, po įvairių išsiskindėjimų, užsitęsusių arti dešimt dienų. Pati sutartis buvo gana trumpa su slapto priedu. Joje buvo "sustarta" kad Sovietų Sąjunga gražina Lietuvai Vilniaus miestą ir jo sritį, o Lietuva "sutinka" įsileisti savo žemėn atitinkamą skaičių Sovietų kariuomenės. Slaptame priede buvo nustatyta kad tas skaičius sieks 20,000. Be to, abi šalys sutarė pasidaryti ateiti viena antrai pagalbon, jei kas trečiasis jas užpultų. Pasidaryti gerbti viena antros nepriklausomybę ir nesikišti į vidaus reikalus.

Atrodo, kad gražesnės... ir sąžiningesnės sutarties net ir nereikia: Lietuva gavo tokias dideles garantijas savo nepriklausomybei, gavo savo sostinę Vilnių, gavo Maskvos draugiskumą... Už visa tai ji leido Sovietams pasistatyti tik kelio kilometrų raudonosios armijos daliniais! Atrodo kad mokėstis — labai nedidelis. Bet tik atrodo... Gi ištiesybės tas mokėstis buvo begalo aukštas. Istorija nežino jokios kitos sutarties kuri būtų buvusi tokia brangia kaina apmokėta. Kodėl Lietuvos vyriausybė buvo tokia duosni?

ŠIOJE VIETOJE prieš porą savaitių mes rašėme kad Vokietijos-Lenkijos karas savo politiniais nagais plačiai užgriebė ir Lietuvą. Hitleris buvo ypatingai susidomėjęs Lietuva, kaip prietilčiu jo tolimesniam veržimuisi į Rytus, ir Sovietiškas erdves. Jis norėjo kad Lietuva prisijungtų prie jo sumanymų, prisidedant prie Lenkijos sunaikinimo. Ribbentropas ragino Lietuvos atstovą Berlyne "aiškinti" Lietuvos vyriausybei naudą kurią ji turės stodama Vokietijos pusėn. Ir beveik jis buvo įkalbėjęs susigundyti... Jau buvo numatytas net pasimatymas Urbšio-Ribbentropo. Tiesa, tas pasimatymas būtų įvykęs jau po Lenkijos žlugimo, tačiau jis būtų galėjęs turėti labai reikšmingų pasekmių tolesnei Lietuvos užsienio politikai.

Vokietijos-Sovietų Sąjungos santikiai tuo metu taip klostėsi kad Lietuvai reikėjo pasirinkti katruo keliu keliauti. Pasiskelbus neutrali, Lietuvos vyriausybė mėgino ant šio neutralumo plausto išlaikyti Lietuvos nepriklausomybę. Gi kai susibėgo naujosios Hitlerio-Stalino sienos Lenkijoje, Lietuvos neutralumo prasmė pagrindinai pasikeitė: atrodė kad karas šioje Europos dalyje yra baigtas iki tol kol Vokietija susitvarkys su Anglija-Prancuzija; kad dabar laikinai bus vedamas labai suktas diplomatinis žaidimas tarp Sovietų ir Vokietijų ir kad reikia tame žaidime saugotis perdidelio paslinkimo į vieną ar į antrą pusę. Jau nebe neutralumas Lietuvos vyriausybei buvo "gelbstama virvė", o lygsvara tarp Kremliaus ir Berlyno. Aišku, toks Lietuvos uždavinys perversijo josios jėgas, ir kai tik ryškiau išliko Vokietijos ir Sovietų Sąjungos

savitarpiniai interesai Lietuvos vyriausybė buvo priremta prie sienos ir buvo verčiama pasirinkti.

Po Lenkijos žlugimo Vokietija susipietė savo jėgas į Vakarų — į Prancuzijos ir Anglijos puolimus. Jos svoris santykiuose su Sovietais buvo lengvesnis, ir Sovietų spaudžiamoji galia turėjo progos nulemti svarstyklės savo naudai. Tai suprasdami, Sovietai skubėjo išnaudoti laiką ir užimti sau geresnį poziciją. Lietuvos vyriausybė ta Sovietinė persvara santykiuose su Vokietijais sudarė naujų ir sunkių uždavinių: kol Vokietiai su Sovietais lygiomis rungėsi dėl Lietuvos, tol buvo galima atsispirti prieš Sovietų užsimojimus Vokietijos interesais, o prieš Vokietius — Sovietų. Gi kai Vokietijų interesai dėl karo padėties buvo priversti susitraukti..., tuo pačiu emė nebesulaikoma augti Sovietų apetitai. Lietuvos vyriausybė atsidūrė tokioje padėtyje kaip žmogus stovįs ant dviejų stulpų, kurių vienas grimsta vis gilyn, o antras kyla aukštyn. Tokiam žmogui reikia arba griuti arba abi kojas sukelti ant vieno stulpo ir laukti kol galėsi laimingai žemėn nušokti... Ir Lietuvos vyriausybė sukėlė abi kojas ant vieno stulpo.

SPALIŲ MĖNESIO antrą dieną pradėjo Lietuvai labai svarbų jos istorijos laikotarpį. Tą dieną užsienių reikalų ministras Juozas Urbšys atvyko į Maskvą, pakviestas Molotovo aptarti naujiems klausimams. Atvyko su baime, bet ir viltimi. Skaitytas rasi plačiai aprašytus visus Urbšio pasikalbėjimus ir ginčus su Stalinu ir Molotovu knygoje "Lietuva Tironų Pančiuose" (puslapis 14-35). Jie puikiai parodo pilną Sovietų diplomatijos klatingumą, Sovietų vadovaujančių asmenų sąžinę ir dorovę.

Stalinas ir Molotovas, gerai suprasdami kad Lietuvos vyriausybė stengsis išsisukti iš replių ir mėgins nepasiduoti Kremliaus planui, išanksto pasirinko gerai suplanuotą ir smulkiai klastomis apipintą kelią. Stalinas, lyg lapė toje pasakoje, per aštuonias dienas kalbėjo kartu su Molotovu Urbšui, vis norėdami įtikinti jog siuloma sutartis neša Lietuvai laimę, apsaugą ir draugystę. Abu šie Kremliaus sukti valdovai vaidino prieš Lietuvos delegaciją "nekaltus avinėlius", abu saldžiais liežuviais mušėsi

Paryžiaus konferencijoje, 16 valstybių atstovai nustatė kiek Europai reikalinga bus paramos iš Amerikos guly Marshall plano. Vaidze matoma raportą tuo reikalu pasirašo Britų atstovas Ernest Bevin.

krutinėn kad jie iš "meilės Lietuvai" nori jai padėti, apsaugoti jos nepriklausomybę ir pagelbėti pažangai....

Urbšys nebuvo toks naivus kad būtų nesupratęs jog valstybių politikoje niekas nedaroma "meilės vardu". Jis gerai nusivokė kas per pavojus įvyntas į siulomą sutartį. Gerai suprato kad ta sutartis lengvai galės nutiesti Maskvai kelią Lietuvon, ir todėl visaip stengėsi užbrikaduoti jį. Neveltui Urbšys pratraukė aštuonias dienas, atsisakydamas pasirašyti sutartį, vieną sykį kad neturi įgaliojimų, kitą sykį kad tie įgaliojimai nepakanka m. Gynėsi jis visais nagais..., kaip kokia katė, piktų sunų užpulta.

Bet prievartai dažnai turi nusileisti valia. Ir Lietuva turėjo nusileisti Maskvos smurtui, įvilktam į "diplomatinius" pasikalbėjimus, į sutarties paragrafus, į pasižadėjimus ir iškilmingus pareiškimus. Spalių 10 dieną buvo atidarytas jėgos budu Maskvai kelias Lietuvon. Savitarpinės pagalbos sutartimi Sovietai įvedė Lietuvon 20,000 kariuomenės, pasikirstė ją po visą kraštą ir paėmė jos kontrolėn visą Lietuvos gyvenimą.

PRADĖJĖS sukybių kelią, Stalinas juoėjo toliau. Tiek kartų per pasikalbėjimus kar-tojos Urbšui jog Sovietų Sąjunga visiškai nesikiš į Lietuvos vidaus reikalus, Stalinas keli mėnesius "laikė" savo žodį: Sovietų kariuomenė tvarkėsi ir gyveno uždarai kareivinėse, mažai kur rodėsi karininkai ir kareiviai. Sovietų pasiuntinys Kaune nudavė neslaidomąjį vidaus politikos įvykius. Atrodė kad tikrai Stalinas ir Molotovas nori būti garbingais... Pati komunistų partija taip gi nedaug tejudėjo.

Galėjai manyti kad pati Maskva, laikydami duotą pažadą, prilaiko vietinius komunistelius. Juk viename posėdyje, kada Urbšys prisiminė jog Sovietų kariuomenės buvimas Lietuvoje galės padrasinti Lietuvos komunistus, Stalinas jam atsakė: "Jei jūs negalėsite jų suvaldyti, tai mes padėsime." Tikrai buvo galima manyti kad Stalinas juos valdo. Bet toks įspūdis neilgai tęsėsi: praėjo keli mėnesiai ir visi Stalino-Molotovo pasižadėjimai nesikšiti į Lietuvos vidaus reikalus buvo nunešti "ant uodegos".

SAVITARPINĖS pagalbos sutartis, pasirašyta Spalių 10 dieną, buvo išvengiama ar ne? — tokiu klausimu dažnai vargina-mės, įieškodami atsakomybės už nepramatymus, už pasitikėjimus ir už nepasiruošimus. Ar Lietuvos vyriausybė galėjo tikrai numatyti kokį likimą atneš Lietuvos valstybei ta sutartis? Ar ji turėjo pagrindo pasitikėti sutarties dėsniais ir Stalino žodžiais? Kaip ir kada ji galėjo pasiruošti? Reikės kada nors pamėginti plačiau sustoti prie tų klausimų, paliečiant mažai iš Lietuvos vidaus politikos, pakalbant atviriau apie

asmenis vadovavusius Lietuvos užsienių politikai, ir prisimenant visas aplinkybes, lėmusias Lietuvai tokius sunkius metus. Tuo tarpu mes atsakysime į tuos klausimus tik keliomis pastabomis:

Valdyti reikšia pramatyti. O pramatyti tegalima tik tada kai pažysti aplinkybes ir gerai supranti visus dėsnius kurie lemia politinių įvykių ateitį. Normaliai užsienių reikalų ministras iš gaunamų informacijų mėgina atspėti tarptautinės politikos linkmę ir iš to daro sau reikiamas išvadas. Ir Urbšys elgėsi ne kitaip.

Bet jau didelių pasaulinių politikos vyrų buvo atvirai prisipažinta kad paskutinio dešimtmečio įvykiai neturėjo normalios eigos ir kad buvo neįmanoma jų pramatyti visu tikslingumu. Ir Churchill nepramatė į ką išsivystys Europos ateitis. nepramatė ir Rooseveltas kas laukia pasaulį 1947 metais; nepramatė ir Hitleris koks bus Vokietijos veidas, karui pasibaigus.... Negalėjo pramatyti ir Urbšys į kokį kelią įsuks Sovietų politika ir kokios nelaimės ateis per savitarpinės pagalbos sutartį.

Nepasitikėti Stalinu ir Molotovu nebuvo negalima, nes tuo metu dar neturėta davinių kad tie du žmonės gyvena tik iš melo ir vadovaujasi tik melu. Dvidešimties metų Lietuvos santykiai su Sovietų Sąjunga niekur nerodė kad Sovietai būtų kur mus apgavę. Jų pasaulinė politika atrodė sąžininga, atvira, be klastos. O kai šitaip pasitikėta tai kam tada ir besirušė.... Pagaliau dar buta ir kitų samprotavimų, dėl ko Spalių 10 dieną pasirašyta savitarpinės pagalbos sutartis buvo laikoma viena iš mažesnių blogybių kurios anuo metu stovėjo prie Lietuvos vartų.

KAIP ŽMONĖS taip ir tautos bei valstybės mokosi gyven-damos. Ir Lietuva bus jau gerai pasimokius kas yra Sovietų Sąjunga, kokie jos pasauliniai planai, kokiais būdais ji siekia viešpatuoti ir ką reiškia Stalino, Molotovo ar... Višinskio žodžiai.

Jei ir kitos valstybės, kurios savo galia pajėgia pasukti pasaulio vairą, supras Sovietus tiek pat kiek Lietuva tai galima būtų dar tikėtis ateitimi. Jei ne — tamsuma užguls rytą. Lietuva, Latvija, ir Estija, Lenkija, Rumunija, Bulgarija; Jugoslavija, Albanija ir Vengrija — visos šios valstybės tegul tarnauja pamokai pažinti kas yra bolševikinė Rusija ir kas yra komunistai. Mums Sovietus pažinti užteko Spalių 10 dienos sutarties....

KAM TA BERGŽDZIA PROPAGANDA?

Okupacinės Vokietijos jėgos puikiai žino mūsų tremtinių nusistatymą kad mes tol negryšime į Lietuvą kol ji bus sovietų okupuota. Mums tos jėgos yra taip pat užtikrinusios kad prievarta mūsų negrąžins. Ir nežiurint šių nusistatymų, šios jėgos leidžia sovietų karininkams važinėti po stovyklas ir agituoti kad tremtiniai grįžtų į tėvynę.

Kokia šios agitacijos prasmė? Nervinti ir taip netekusius nervų DP. Parodyti sovietams kad demokratija pri-pažysta laisvę ir duoda laisvai agituoti. Tada ir mes labai norėtume kad mus leistų demokratinių jėgų apsaugoje nuvykti į Lietuvą ir laisvai pakalbėti apie sovietinę okupaciją. Mes norėtume kad bent kartą mus paliktų ramybėje sovietai ne tik čia bet ir okupuotoje Lietuvoje.

SYMET arklų skaičius šioje šalyje buvo 8,000,000, mažiausias iš pastarų 75 metų.

Švedijos karalius Gustavas, 89 metų amž., vis užsiima sportu. Čia jis parodomas dalyvaujantis briedžių medžioklėje, su šautuvu rankose.

LVS PASVEIKINTA NUO RAŠYTOJŲ TREMTINIŲ

Lietuvai Vaduoti Sąjunga per pirmininką P. J. Žiūrį gavo sveikinimą iš antro visuotinio Lietuvių Rašytojų Tremtinių Draugijos suvažiavimo, įvykusio 1947 m. Liepos 11-12 d. Augsburgėje, kuris skamba sekanciai:

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Drauge su visa Lietuvių tremtinių bendruomene karštai pritariame Jūsų darbui kovojant dėl Lietuvos laisvės bei nepriklausomybės.

Lietuviai rašytojai sveikina Lietuvai Vaduoti Sąjungą ir linki jai ištvermės ir pasisekimo ateities darbuose.

(pasirašė)
Faustas Kirša
Prezidiumo Pirmininkas
Jurgis Jankus,
Henrikas Radauskas
Prezidiumo nariai
Vlada Proščiunaitė,
Paulius Jurkus
Sekretoriai.

Leiskite ta proga ir Valdybos vardu Jus pasveikinti ir pareikšti Jums mūsų nuoširdžią pagarbą.

Stasys Santvaras
Liet. Rašytojų Tremtinių Draugijos Pirmininkas
Henrikas Radauskas
Sekretorius.

Pastaba Skaitytojams

Jeigu kada negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiusti tą numerį, nerašykite: "Negavau perito numerio," bet pažymėkite aiškiai: Negavau nr. 5, ar 15, ar 34, ar 47". Tas palengvins be jokių sunklydimų greit pasiūsti jums tą numerį kurio negavot.

DIRVOS Administracija.

CLEVELAND 500

prezentuoja

Nuostabus Festivalis Spektakliniai Veikalai

LAPK. 10-29
PUBLIC HALL

Lapk. 10-15
"MERRY WIDOW"

su
Allen Jones, Dorothy Sandlin
ir Patricia Bowman.

Lapk. 17-22
"ROBERTA"

su
Gertrude Niesen, Geo. Britton
ir Davis Cunningham.

Lapk. 24-29
"DESERT SONG"

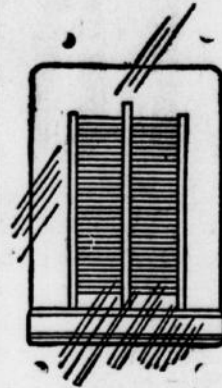
su
Helena Bliss, Edmund Dorsay
ir Edward Roecker.

Gauk Sau Parinkties Vietas
3.00, 3.00, 2.40, 1.80, 1.20
Gaukit Tikietus iš Tax Inc.
TAYLOR'S TICKET OFFICE
28 Taylor Arcade

Nors iūs ir estate mažas

KURO ALIEJAUS NAUDOTOJAS...

apsimoka užsitikrant sau

VISAI ŽIEMAI IŠTEKLUM!

Daugelis žmonių kurių kurui aliejaus reikala-vimai jiems išrodo yra palyginamai maži, klausė, "Ar persergėjimai apie kurui aliejaus iš-teklių liečia ir juos taip pat?" O mūsų atsaky-mas yra "taip", tas apima kiekvieną Ohio valstijoje kuris tik naudos aliejų kurui šią žiemą! Jei jūs planuojat pirkti kambariui šildytoją ar taip vadinamą "vietos apšildytoją", patikrinkit išteklį pirm perkant, užsitikrinimui šilto kambario žiemai! Gaukit kurui aliejaus prista-tytojo užtikrinimą kad jums bus teikiama tas kuras visą žiemą.

Ką Sohio daro...

Užtikrinimui mūsų jau sukontraktuotų namų apšildymo kostumerių apie jų reikiamą Sohio-Heat sekančią žiemai, mes nenoriai atsisakėme priimti naujas aliejum šildymo sutartis.

Ir, per visą vasarą Sohio žmonės ruošėsi žiemai. Nieko kas pagelbėtų geriau aptarnauti Sohio-Heat kostumerius, mes tikime, neliko nepadaryta.

THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

IŠRINKIT

Wilbur H. Brewer

JUDGE OF MUNICIPAL COURT

Nebaigtai termino daliai prasidėjusiai
Sausio 1, 1946, baigiančiai Gruodžio 31, 1951.

IŠRINKIT GERIAUSIA TINKAMĄ

BALSUOKIT UŽ

WILBUR H. BREWER

FOR JUDGE

CLEVELANDIEČIAI PILDYS PROGRAMĄ AKRONE

Pažangesnių Akrono Lietuvių užkviesti Clevelando veikėjai, choras ir kvartetai, vyksta ten išpildyti programą šeštadienio vakare, Spalių 18, nuo 6 val., salėje 1241 Swietzer ave., East Akron.

Clevelando Lietuviai choristai ir choristės, vadovaujant choro mokytojai K. Štaupui,

gerai pasiruošę programos išpildymui, ir kiek žinoma visi supratingesni Akrono Lietuviai ruošiasi į ją parengimą.

Kaip kitos kolonijos taip ir Akroniečiai SLA nariai minės 60 metų SLA gyvavimo sukaktį šiuo ap rengimu. Clevelandiečiai turės progą sueiti savo pažystamus, atnaujinti pažintį, pasivaikinti ir vieni su kitais pasišokti. Reporteris.

APSIVEDA

Pereitą šeštadienį, Spalių 11, atsibuvo didelė 'shower party' Helenai Dunbar ir Joseph Roman, kurią surengė jų tėvai, Ramanauskai ir Dumbliauskai, plačiai žinomi Clevelandiečiai. Pokilis įvyko Nekrošiaus salėje, ant Ansel Road. Dalyvavo per 200 svečių, giminių ir draugų vietinių ir iš kitur. Jaunai porai suteikta daug puikių do-

vanų.

Jų šliubas atsibus šeštadienį, Spalių 18, nuo 9:30 v. ryto, šv. Jurgio bažnyčioje. Po vestuvių, jaunavedžiai važiuos į New Mexico ir kitur pietuose praleisti "honeymoon".

SIŪSKIT Dirvai žinias apie mirimą Lietuvių jūsų kolonijoje, paduodant amžių ir kili-
mą iš Lietuvos.

PASEKMINGAS VAKARAS

Moteryų Sąjungos 36 kuopa turėjo pasekmingą parengimą sek. Spalių 5. Žmonių buvo į porą šimtų. Skani, skirtingų valgių vakarienė, kaip kasmetą taip ir dabar, visus patenkino.

Dainos, kurias išpildė katalikių moterų choras, grupė vyrų ir solo V. Jurgelis, vadovy-

stėje K. Štaupo, palinksmo visus ir pridavė jaukumo vakarui.

Programos vedėju buvo svečias Kun. Dr. Širvaitis; kitas svečias kunigas buvo K. Petreikis.

Vakaro pelnas skirtas parapijos naudai. Komisija visiems dėkoja už pasidarbavimą, prisidėjimą ir už aukas. Komisija.

ŠALNA sako pakirto kriaušių derlių Ohio valstijoje, ir todėl šymet bus 24 nuoš. mažiau negu pernai.

Kornų derlius Ohio irgi bus mažesnis, 135,440,000 bušelių, pernai buvo 178,409,000 bušelių.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

X ELIOT NESS FOR MAYOR

PENKIOS PRIEŽASTYS KODĖL NESS BUS GERAS MAYORAS

★

JIS YRA TEISINGAS

Jis įrodė savo sugabumus ir tinkamumą būti viešuomenės administratorium

Jo patyrimai yra tarnavime municipalinėje ir federalinėse pareigose ir kaip reikalų vedėjo privatinėse įmonėse ir įstaigose

Jis turi nuoširdų interesą būti geru mayoru Clevelando miesto

Jis yra jaunas, darbštus ir sumanus.

PENKIOS PRIEŽASTYS KODĖL CLEVELANDUI REIKALINGAS NESS MAYORU

★

Mums reikalinga saugumas miesto gatvėse
Mums reikalinga moderninė, greita ir atsakanti transportacija

Dumai turi būti ir gali būti prašalinti iš oro kurį mes Clevelande kvėpuojame

DAUGIUI TUKSTANČIŲ ŽMONIŲ REIKALINGA GYVENIMUI VIETOS ARBA NAMŲ CLEVELANDE

Eliot Ness turi NAMŲ STATYMO PLANĄ
Mums REIKALINGA atsakančių jaunimui rekreacijos centrų, vaikams žaislavičių palaikymui jų geroje sveikoje kompanijoje.

★

★

★

ELIOT NESS, keturiasdešimties metų amžiaus Europiečių ateivių sunus, dabar iškelia savo vajuje į Mayorus kokia betvarkė ir kenksminga miesto gyventojams dabartinė administracija tikrėnybėje yra. Jis savo pranešimuose, kalbose ir straipsniais spaudoje įrodė kaip jis yra drąsus ir atviras priešas visko kas yra klaidinga ir nenaudinga. Duokit jam progą dabar parodyti kad jis ir vėl agli APVALYTI Clevelandą. DUOKIT JAM SAVO PARAMĄ kokią jisai užsitarnauja kaip Europiečių ateivių tėvų sunus kuris įrodė esantis energingas ir išdidus ir prakilnus AMERIKONAS.

Balsuokit YES už NESS Lapk. - Nov. 4

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MAROZIENĖ Elzbieta (Ribskutė), pusamžė, mirė Rugpj. 25, Chicagoj. (Šiaulių ap. Joniško par. Skarių k.) Amerikoj išgyveno 37 m.

ANTANAVICIUS Kazys, 62 metų, mirė Liepos 21, Pittsburgh, Pa.

JURAS Kazimieras, 60 m. mirė Liepos 6, Brooklyn, N.Y.

SAVICKAS Alfonsas, 30 metų, mirė Rugpj. 18, Rockford, Illinois.

JUSEVIČIUS Longinas, pusamžis, mirė Rugpj. 30, Chicagoj. (Panevėžio p. Pavėsčių k.) Amerikoj išgyveno 41 metus.

BUTRIMAS Antanas, pusamžis, mirė Rugpj. 30, Chicagoj. (Salakų k.)

JUGIENĖ Salomeja, 64 metų, mirė Liepos 27, Springfield, Ill. (Šiaulių ap.)

RAULINAITIENĖ Ona, 59 m. mirė Liepos 30, Westville, Illinois.

MICKUS Pranas, 63 m. mirė Liepos 11, Westville, Illinois. (Telšių ap.)

LAPINSKAS Andrius, 71 m. mirė Liepos 22, Grand Rapids, Mich. (Kalvarijos par. Daukšių k.)

JUSKEVICIENĖ Ona, 57 m. mirė Liepos 27, Springfield, Ill. (Telšių ap.)

ČEPAITIENĖ Veronika, mirė Rugpj. 20, Lowell, Mass.

VAITEKUNAS Aleksandras, pusamžis, mirė Rugpj. 20 d., Chicagoj. (Kauno ap. Vilkių p. Lauksvedų k.)

VANAGAS Vincentas, pusamžis, mirė Rugpj. 20, Chicagoj. (Aleksandravo par. Virdžio k.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

GATAVOS PASIRINKIMUI NAUJOS

RUDENIUI SKRYBELĖS

VYRAMS IR JAUNIEMS VAIKINAMS

vėliausių stilių ir pavidalų

Speciale kaina **3.45 — 7.50**

Pilnas pasirinkimas Vyrams ir Vaikinams KELNIŲ, MARSKINIŲ, SWEATERIŲ, APATINIŲ Už Populiaries Kainas.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkinis. DYKAI Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REIGH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakaraš

IŠRINKIT

Margaret McCaffery

Kandidatas į

COUNCILMAN

22nd WARD

Balsavimai Antradienį, Lapk.-Nov. 4, 1947

Mrs. McCaffery susirūpinus Visuomenės Sveikata, Kudikių Gerove ir Viešais Reikalais. Ji yra motina penkių vaikų, ir žmona buvusio Councilman James (Mickey) McCaffery. Jūsų balsavimas už ją bus pilnai įvertintas.

IŠRINKIT VĖL

Judge Lillian M. Westropp

JUDGE OF MUNICIPAL COURT

Cleveland 6 Year Term

Prasideda Sausio 3, 1948, baigiasi Sausio 2, 1954

UŽTIKINKIT TEISINGUMĄ MUNICIPAL COURTE.

Balsuokite už tokius teisėjus kurie geriausia tiki.

Nepasitikiškite savo praėjusios atmintimi.

DABAR JUSŲ PROGA APSAUGOTI AMERIKONISKUS PAPROČIUS.

Vote For JUDGE LILLIAN M. WESTROPP

Non-Partisan Judicial Ballot

TUES., NOVEMBER 4th, 1947 ELECTION

POCIUS Leonas, 68 m. mirė Rugpj. mėn. Cliffside, N. J.

SEPUTIENĖ Ona, 54 m. mirė Rugpj. 19, Detroit, Mich.

REMEITIS Ant., mirė Rugpj. mėn., New Britain, Conn. (Panev. ap. Petrikonių k.)

VALENTINE Vincas, 53 metų, mirė Birželio 18, Chicagoj. (Gimęs Rygoje).

MATKUS Jonas, pusamžis, mirė Rugpj. 31, Chicagoj. (Marjampolės ap. Liudvinavo p. Klevinės k.)

MIESTO valdyba nepajėgia sutvarkyti gatvėkarių ir busų operavimo, todėl kaštai taip iškelia, visokiems politikieriams algos taip išdidinta kad dabar jau svarsto pakelti savaitinių pasų kainą nuo \$1.25 iki \$1.50.

SLA 14 kuopos vakarienių šeštadienio vakare, Spalio 25, dalyvauti norintieji prašomi išanksto užsisakyti sau vietas. Vakarienių rengiama Lietuvių salėje, pradžiai 7:30 val. Tai bus paminėjimas SLA 60 metų gyvavimo.

Geriausio Linkėjimai

JUDGE JOY SETH HURD

COURT OF APPEALS

Geriausio Linkėjimai

HOWARD M. METZENBAUM

STATE REPRESENTATIVE

Geriausio Linkėjimai

CLEVELAND FURNACE & SHEET METAL CO.

6809 Wade Park Ave. EN. 0035

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmą šaukite mus negu ugniesius (firemonus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentūra

6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 Superior Ave. HENDERSON 9292

Kur Jūsų Gydytojo Noras Tampa Tikrenybe

Kuomet jūsų gydytojas nustato, kad tam tikri vaistai jums pagelbės, jis parašo receptą... Tačiau reikia sugabumo ir žinojimo patyrusio vaistininko paversti jūsų daktaro norą į gydančią ir ligą nugalintį vaistą. Jums reikia geriausio vaistinio patarnavimo.

TOEDTMAN & FOLLIS Pharmacists

SUPERIOR AVE. prie E. 65th St. HE. 1035 CLEVELAND, O. Registruoti Farmacistai visada gatavas patarnavimui.

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVERŽTI. Kambariai pašaravimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVE. ENderson 1763

CARPETS, RUGS, LINOLEUM

Rakandų Valymas Jūsų Pačių Namuose

Atliekam apsiuvinėjimą, susiuvimą, patiesimą. Darbas geras, greitas ir garantuotas. Apkinavimas dykai. Darbą atlieka patyrę karpetų tiesėjai.

BUBNICK CARPET CO.

CE. 6031 Vakaraš SK. 1993

GYVENK IR LEISK GYVENTI

Mayoras Thomas A. Burke paskelbė savaitę Spalio 20-25 Pėkštųjų Saugumo Savaitę Clevelande. Proklamacija nurodo į reikalingumą prisilaikyti visų taisyklių ir atsargumo vaikščiojant ir važinėjant.

Mažai kuris iš mūsų norėtų atimti kito gyvastį arba pats savo gyvastį. Tačiau, per neatsargumą ir neapsigalvojimą vaikščiojant arba važiuojant mes dažnai prisidedame prie trafiko mirčių skaičiaus augimo.

Sezoninis pakilimas trafiko nelaimių iš priežasties blogo oro ir ilgesnių tamsių valandų gali būti sulaikytas, kaip tikrina Cleveland Police Department, vien tikta padidinus savo atsargumą ir atsižvelgiant į elniantį.

Obalsis — Gyvenk ir Leisk Gyventi. — turėtų prilipti prie kiekvieno ir visi privalo jausti savo asmeninę atsakomybę už trafiko saugumą.

Cleveland Police Dept.

KAS SEJA TAS IR PJAUNA!

Atėjo rudens sezonas, ir kurie gyvena ukėse — dabar yra laikas derliaus rinkimo, ir tie žmonės turi vilties kad atėjus žiemos laikui turės kuo maitintis, jie neturės jokio vargo.

Miestuose gyvenantiems žmonėms sezonas kasdien yra vienomis — ir sėjimo ir pjovimo laikas yra visada.

Kurie supranta ir moka sėti — tai yra taupyti uždirbtus savo centus — tie turi vilties ir rinkti savo taupymo vaisius, ir jie neturės rūpesčių savo kasdieniniuose reikaluose.

Lietuvių bankas yra gera ir pelninga įstaiga taupyti, ji moka aukštesnį nuosimtį kaip kiti bankai Clevelande, ir čia taupymų saugumas yra užtikrintas po Federal Insurance Corp. U. S. valdžios priežiūroje.

Taipgi čia padaroma paskolos taisymui, statymui arba pirkimui namų.

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6712 Superior Ave. HE. 2498

ORO PASTAS į kitas šalis iš Amerikos yra toks gausus kad pav. šymet Gegužės mėnesį pervežta 400,000 svarų laisvų.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriutojas

nemokamai.

495 East 123rd St.

Telefonas: POTomac 6899

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

Member Federal Deposit Insurance Corp.

Išrinkit

Dabartinis Councilman

JOHN S. MUDRI

JUDGE — Municipal Court

Veteranas I Pasaulinio Karo

Term Ending January 3, 1950

[X] JOHN S. MUDRI]

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnį rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių gražaikių, už nupigintą kainą.

Pilnai Padengta Apdrauda.

Phone EX. 0417

W. DEBESIS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

Kreiptis arba šaukti telefonu vakaraš tarp 6 ir 9 val.

7526 Star Avenue

Cleveland 3

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Automatinis GASU ANGLIM šildymas

Lengviau — Pigiau — švelniau

TAISOM IR PARDUODAM VISOKIUS FURNASUS

Elektriskus ir Gaso Padargus — Vandens šildymo Tankas

Jeigu mes negalim pataisyti tai niekas Nepataisys.

Automatic Controls Tools Hardware

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

7502 St. Clair Avenue

Cleveland

PO. 9548 Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. LI. 0237

AKRONE kreiptis: HANK HOLLISH — Stadium 4793

NAMŲ SAVININKAI

Naudokit Musų TIME-PAYMENT Planą!

savo

NAMŲ MALIAVOJIMUI!

Dabar pats laikas maliavoti jūsų namą apsaugai nuo lietaus—sniego—ledų—šalnos

Mes Rekomenduosim

Jums

Atsakančius

Maliavojimo

Kontraktorius

HOUSE PAINT

MUSŲ WALLPAPER DEPARTMENT

pilnas šimtų pačių gražiausių ir įvairiausių naujų

popierių marginių kiekvieno skoniui ir kišeniui.

Linoleum dabar Žemiausia Kaina!

Linoleum, sq. yd. 59c Linoleum Rugs, 9x12, 95.5

Gauinama Inlaid

The U.S. WALLPAPER & PAINT Co.

6001 Euclid Ave. HE. 6944

Dykai Parking Užpakalyje

MES ATVEŽAM

DUTCH BOY

Dabar Gauinama

Spalvuota

arba

Balta

Sutaikytos Maliavos

Laikosi

Skaidriai

PUIKUS JUBILEJINIS DIRVOŠ KONCERTAS

Sekm. Spalių-Oct. 19, Pradžia lygiai 2:15 p. p. Slovenian Auditorium

Apolonia Augustinavičienė — Soprano

ELIOT NESS PATAISO DABARTINIO MAYORO KLAIDINIMUS VISUOMENES

Eliot Ness

Nepriklausomas Republikonų kandidatas į Mayorus, Eliot Ness apkaltina dabartinę miesto administraciją darymu visokių klaidingų pranešimų visuomenės suvedžiojimui.

Ness įtaria kad pastaru kelių dienų bėgyje, Burke administracija pasigyrė buk ji įvedanti FBI rusies lavinimą ir sargybos metodus pirmą kartą miesto policijos departamente. "Tikras faktas yra kad ludamas saugumo direktorium nuo 1935 iki 1942 metų, aš įvediau FBI rusies lavinimą Clevelando Policijos Departamente", sako Ness. "Clevelando piliečiai kurie rengiasi balsuoti Clevelande, buvo mulkinami jau pakankamai visokiais kitokiais pasigyrimais".

"Faktai yra aiškūs. Tie kurie užėmė mano vietą saugumo departamente leido tai mano gerai sutvarkytai sistemai surdyti. Jie leido jai sugriūti, ir to pasekmėje miestas jau nėra saugus.

"Aš tvirtai tikiu kad tėra tikrai viena sistema ir viena teorija kuria Clevelando Policijos Departamentas gali palaikyti šį miestą saugu. Tai yra kriminalistikų nusizengimo su laikymo sistema. Policininkai laikė sau už garbę būti policininkais nuo 1935 iki 1942. Clevelandas buvo saugus.

"Nuo Sausio 1, 1947, du simtai septyniadesimt moterų buvo niekų užpultos Clevelando gatvėse. Policijos Departamentas naudoja nusenusius metodus gaudymui kriminalistikų po to kai nusizengimas papildomas. Mes pirmiau įrodėme kad visokie kriminališki nusi-

žengimai galima prašalinti tose srityse kur jie apsirėškia. Taip aš ir esu pasiryžęs daryti bei busiu išrinktas Mayoru."

Tai yra pirmas Ness pranešimas spaudai po nominacijų, kai jis vėl panaujino vajų už išrinkimą mayoru.

Lietuviams jau gerai pažįstamas Eliot Ness iš pirmesnių aprašymų Dirvoje. Jis yra atėvių sunus, aukštai prasiekes šios šalies gyvenime, kuo mes galime didžiuliotis, kaip didžiuliojame savo vertingais čia gimusiais vyrais, siekiančiais pasitarnauti visuomenei savo sumanumu ir vertybomis.

Ness pasiryžęs daug daugiau pripažinti tautines grupes, kurioms šiame mieste priklauso pripažinimas, ko ypatingai nedarė dabartinis mayoras, prie jo visa miesto valdžia pateko į vienos grupės globą.

DAUGIAU VIETINIŲ ŽINIŲ ANT 6-TO PUSLAPIO

LAIMINGA LIETUVAITĖ

Spalių 9, į Hudson, O., su savo vyru, Jimmy Cox, atvyko iš Vokietijos Lietuvaite, Aldona Sulcaitė-Cox, 21 m. amžiaus.

Lieut. Jimmy Cox, tarnaudamas US kariuomenėje, Vokietiją užėmus, susipažino su Aldona Augsburgė, ten jie ir apsidėdė. Aldona yra graži, patogi Lietuvaite, gimus Luokėje. Cox po ištarnavimo kariuomenėje įstojo UNRRA tarnybon. Dabar jis su savo žmona grįžo į Hudson.

SUSIRINKIMAS

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos svarbus susirinkimas bus laikomas ketvirtadienio vakare, Spalių 30, Lietuvių salėje. Atvirutės atstovams nebus siunčiamos. Susirinkimo pradžia 8:30 vak. Valdyba.

PADEKA

Šiuomi reiškiamie savo nuoširdžią padėką mūsų draugams už aplankymą mumis, mūsų 25 metų vedybinio gyvenimo su kaktuvėse, su labai gražiomis dovanomis. Tas priminė mums 25 metus atgal, kuomet čia pat Clevelande apsidėdėm.

Ačiū mūsų artimiesiems prieteliams Kirkilams, Yuciams, Milikauskienė, Magilienė ir Alekui Baniui.

Ju prisiminimas tų mūsų su kaktuvių paliko mummyse gilią įspūdį. N. ir K. Mulvinai.

TIKIETAI PO: 75c, \$1.00, \$1.50

SALES ADR. 6417 ST. CLAIR AVE.

Išanksto perkant gausit papigintus tikietus: 75c tikieta — už 60c; \$1.00 — už 75c.

Programa bus pradėta lygiai nuo 2:15 val. po pietų. Salė bus atdara nuo 1:00 val.

Visų laukiamas Komp. Antanas Vanagaitis dalyvaus smagios programos išpildyme

Štai tas SURPRAIZ kurį žadėjom: į K. S. Karpiaus 30 metų Dirvos redagavimo paminėjimo koncertą atvykta ir programoje dalyvaus visų Clevelandiečių mylimas, senai nematytas kompozitorius Antanas Vanagaitis. Todėl kviečiame visus atsilankyti į šį Nepaprastą Koncertą.

Kiti šioje programoje dalyvaus: Vilniaus operos dainininkė Apolonia Augustinavičienė, tik šią vasarą atvykus iš Europos; Pranciškus Neimanas, tenoras, irgi šią vasarą atvažiuos iš Europos į Clevelandą. Birutė Smetonienė — pianistė. Dainoms akompanuos Regina Brazaitienė. Specialis svečias — Adv. Antanas Olis, iš Chicago.

Pranciškus Neimanas — Tenoras

Pr. Neimanas, patyręs kad komp. Antanas Vanagaitis po Pirmo Pasaulinio karo atvykęs Amerikoje su savo "Dzimdži-Drindži" žmones sužavėjo, sako jis parodys p. Vanagaičiui kad ir dabar Lietuva išauklėjo neaprastesnių dainininkų, kurie gali greta paties Vanagaičio stoti!

SVEČIAVIMAIŠI

Mrs. Ben Veličkienė, buvus Clevelandietė, buvo atvykus iš Chicago pasisvečiuoti pas savo gimines ir pažįstamus. Ji

atsilankė ir Dirvos redakcijoje, atnaujino savo prenumeratą. Red. K. S. Karpis su žmona buvo išvažiuo į Detroitą, ten dalyvavo LVS skyriaus suren-

Birutė Smetonienė — Pianistė

gtame koncerte. Gryž į Clevelandą su artistėmis pp. Birutė Smetonienė ir Sofija Adomaitienė. Poni Adomaitienė atvyko į Avon Lake, Ohio, pasisvečiuoti pas pp. P. J. Žiurius.

Iš Detroito rengiasi atvažiuoti į koncertą Spalių 19 didokas burys Lietuvių.

Dirvos koncerto programos dalyviai, A. Augustinavičienė atvyksta į Clevelandą penktadienį. Chicagočiai, Vanagaitis, Olis su žmonom, ir kiti atvyks šeštadienį.

Bačūnai iš Tabor Farm atvyks lėktuvu sekmadienį. Tikima svečių ir iš kitų miestų.

BAUGZUVES yra tarp 80 ir 100 pėdų ilgio, ir sveria po apie toną nuo pėdos. Jų aliejai ir kiti produktai naudojami maistui ir šiaip reikalams. Vienas svarbiausias bangžuvių medžiotojas per sezoną uždirba iki \$20,000, taip ta medžioklė reikalauja sumanumo.

PARSIDUODA NAMAS

Linwood ave., 2 šeimų, 5 ir 6 kambariai, 3 garažai, gerame stovyje, galima tuoj apsigyventi. Šaukit: John J. Hrovat EX 1348.

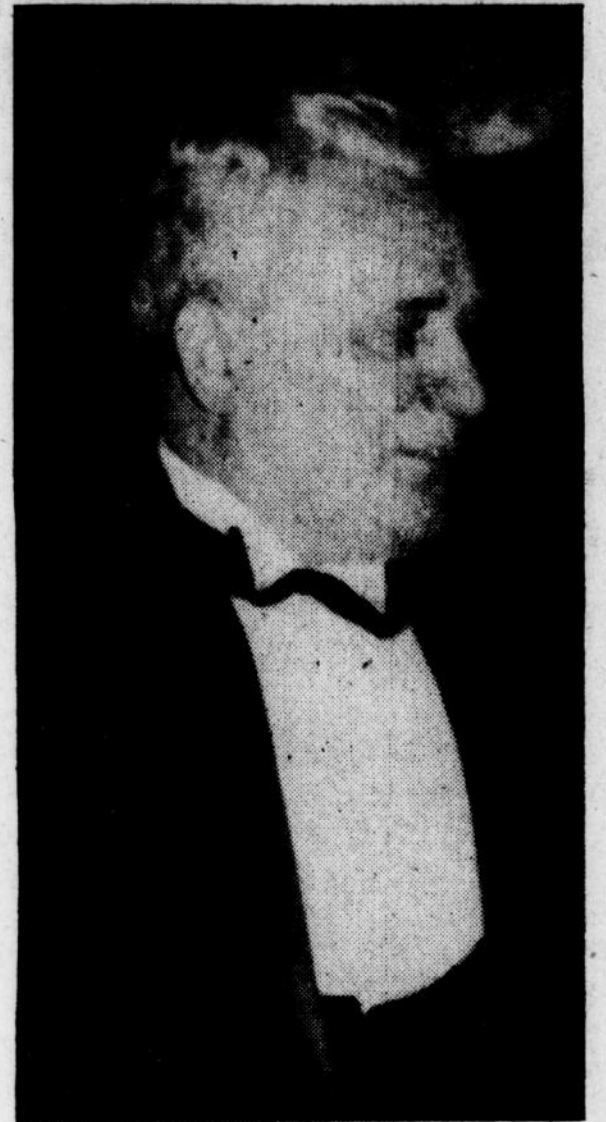
REIKALINGA VYRAI MES TURIME DARBŲ

VISAIS SIFTAIS

visuose departamentuose mūsų rubber dirbtuvės.

Mokestis nuo valandų. Geros darbo sąlygos. Kreipkitės

ANCHOR RUBBER PRODUCTS, Inc. 1725 London Rd.

Komp. Antanas Vanagaitis

AKINIAI

galima gauti pas

D-RĄ MATULAITĮ (Lait)

7829 Euclid Avenue

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jusų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkalnavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirmą ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

409-12 Society for Savings Bld. Telef.: Main 1773.

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas mūsų specialybė.

Kambarių Popieravimas Namų Maliavojimas

16908 Endora Road

Telefonas:

Kenmore 8794.

Cleveland, Ohio

2111 Prospect Ave.

Superior 3443

KING PIN CLUB

A good place to eat, drink and have a good time. Where all Lithuanians meet.

FOOD — DRINKS

Hall Space to Rent

Joe Chester, pres. Al Samoliū, sec.

MONCRIEF

yra PUIKIAUSIAS

Automatiško šildymo padarguose

OIL
COAL
GAS

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

BALSUOKIT UŽ

Lawrence E. Appleton

CANDIDATE FOR

JUDGE OF MUNICIPAL COURT

For the Unexpired Term

Beginning January 4, 1944 Ending January 3, 1950

Turi tam Kvalifikacijas, Sugabumą ir Teisėjo Temperamentą

Rinkimai Antrad. Lapk.-Nov. 4, 1947